

Rregullimi i Tarifave të Shërbimeve Roaming Ndërkombëtar Shqiperi-Kosove

Dokument për Këshillim Publik

Miraturar me VKD nr.07, datë 15.03.2019

Tabela e Përmbajtjes

1. Hyrje.....	4
2. Rregullimi i tarifave të Roaming në vendet e BE-së dhe rajonin WB	7
1. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve anëtare të BE-së.....	7
2. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve të rajonit WB6.....	14
3. Roamingu nderkombetar Shqiperi-Kosove 2016-2018.....	17
1. Volumi i trafikut te roamingut.....	17
2. Të ardhurat dhe kostot e roamingut me Kosovën.....	18
3. Tarifat aktuale te roamingut Shqipëri - Kosovë.....	19
4. Rregullimi i Tarifave te roaming-ut Shqiperi-Kosove.....	22
1. Baza Ligjore dhe objekti i rregullimit	22
2. Alternativat për aplikimin e modelit RLAH/RLAH+ midis Shqipërisë dhe Kosovës	24
3. Detajet për rregullimin e Roamingut me Kosovën	31
5. Efektet e ndryshimeve të roamingut Shqipëri-Kosovë	43
Aneks 1: Pyetjet e Keshillimit Publik.....	48

Lista e Tabelave dhe Figurave

HAPESIRA INFORMUESE 2.1: HAPAT KRYESORE TE RREGULLIMIT TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022).....	8
TABELA 2.1: ECURIA E TARIFAVE ME SHUMICE DHE PAKICE TE ROAMINGUT NE VENDET E BE-SE (2007-2022)	10
TABELA 2.2: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME SHUMICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)	14
TABELA 2.3: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME PAKICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)	14
FIGURA 3.1: TRAFIKU ROAMING SHQIPERI KOSOVE: 2017-18	17
FIGURA 3.2: TE ARDHURAT NETO ME SHUMICE TE TRE OPERATOREVE CELULARE NGA ROAMINGU ME KOSOVEN 2016-2018.....	18
TABELA 3.3: TE ARDHURAT (IN) DHE KOSTOT (OUT) MESATARE PER NJESI TE SHERBIMEVE ME SHUMICE TE ROAMINGUT (2017/2018)	19
TABELA 3.4: TARIFAT STANDARDE ME PAKICE TE ROAMINGUT TE MNO-VE NE KOSOVE.	20
TABELA 3.5: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TE VODAFONE ALBANIA PER ROAMING NE KOSOVE.	20
TABELA 3.6: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TE TELEKOM ALBANIA PER ROAMING NE KOSOVE.	21
TABELA 3.7: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TE ALBTELECOM ALBANIA PER ROAMING NE KOSOVE.....	21
TABELA 4.1/1: TARIFAT MAKSIMALE ME SHUMICE PER SHERBIMET E RREGULLUARA TE ROAMINGUT SHQIPERI-KOSOVE: ALTERNATIVA 1	25
TABELA 4.1/2: TARIFAT MAKSIMALE ME SHUMICE PER SHERBIMET E RREGULLUARA TE ROAMINGUT SHQIPERI-KOSOVE: ALTERNATIVA 2	26
TABELA 4.2: TARIFAT MAKSIMALE ME PAKICE TE OPERATOREVE TE RSH PER ROAMINGUN NE RK SIPAS MODELIT RLH+	28
TABELA 5.1: TAVANET PER TARIFAT STANDARDE ME PAKICE TE ROAMINGUT ME KOSOVEN RLAH+ (ALTERNATIVA 2).....	45
TABELA 5.2: NDRYSHIM I TARIFAT STANDARDE TE ROAMINGUT ME KOSOVEN (RLAH+).....	45
TABELA 5.3: SHEMBULL I APLIKIMIT TE RLAH+ PER BUNDLE	46

1. Hyrje

Më datë 26.11.2018 në mbledhjen e përbashkët të Qeverive të Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Kosovës, ministritë përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike të dy vendeve¹ nënshkruan “Marrëveshje për heqjen e çmimeve të shërbimeve roaming për rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë”. Kjo marrëveshje u nënshkrua duke marrë në konsideratë interesin e përbashkët të dy vendeve për promovimin e lidhjeve me te ngushta në fushën e komunikimeve elektronike dhe përfitimet që përdoruesit e komunikimeve elektronike në Shqipëri dhe Kosovë kanë nga heqja e çmimeve të roamingut dhe aplikimi i modelit RLAH (Roam Like At Home), sipas përvojës pozitive në vendet anëtarë të BE-së.

Disa nga përcaktimet e Marrëveshjes së nënshkruar janë:

- *Palët bien dakord që është e domosdoshme të bëjnë çmimet për shërbimet roaming në Shqipëri dhe Kosovë duke u bazuar në modelin RLAH.*
- *Palët bien dakord që çmimet e zbatuara për shërbimet roaming me shumicë dhe pakicë të jenë të njëjta me nivelin e çmimeve në përputhje me modelin “roaming like at home” dhe të jenë në përputhje me Rregulloren e BE-së Nr. 531/2012 (BE) mbi “Shërbimin roaming në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme” që është amenduar në Rregulloren e BE-së Nr. 2015/2120 dhe në Rregulloren Nr. 2017/920 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 17 Maj 2017.*
- *Palët bien dakord që zbatimi i regjimit të ri të fillojë gradualisht nga 15 Qershor 2019, sipas një plani dhe afateve të rëna dakort ndërmjet rregullatorëve.*
- *Palët bien dakord të miratojnë, jo më larg se 30 Mars 2019, çfaredo ndryshimi të ligjeve të tyre të komunikimeve elektronike të domosdoshme për të arritur objektivat e Marrëveshjes.*
- *Autoritetet rregullatore kombëtare për komunikimet elektronike në Shqipëri dhe Kosovë, do të jenë përgjegjëse për zbatimin e Marrëveshjes*
- *Zbatimi i marrëveshjes do të koordinohet nga një organ/grup i krijuar nga përfaqësuesit e Rregullatoreve.*
- *Rregullatorët, së bashku me zbatimin e marrëveshjes, do të arrijnë koordinimin e nevojshëm në mënyrë që detyrimet, pjesë e kësaj marrëveshjeje, të fillojnë në të njëjtën kohë dhe të jenë të njëjta.*
- *Zbatimi i kësaj Marrëveshjeje nuk i pengon palët në pjesëmarrjen në Marrëveshjen Rajonale për Reduktimin e roamingut sipas angazhimeve të marra në kuadër të MAP-REA, në Samitin e Triestes me 12 Konik 2017 dhe deltaratës së përbashkët të Kryeministrave në Samitin e Sofies me 17 Maj 2018.*

Në lidhje me bazën ligjore të rregullimit të tarifave roaming marrëshja parashikon që brenda datës 30 Mars të dy vendet të kenë marra masa për miratim të cdo ndryshimi ligjor për komunikimet elektronike që të mundësojë zbatimin e marrëveshjes nga rregullatorët e dy vendeve (AKEP për Shqipërinë dhe ARKEP për Kosovën).

---

¹ Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë e Republikës së Shqipërisë dhe Ministria për Zhvillimin Ekonomik e Republikës së Kosovës

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë me Ligjin nr. 107/2018 “Për një shtesë në ligjin nr. 9918, datë 19.5.2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”,² ka miratuar që në nenin 55, pika 2, të shtohet parashikimi që AKEP, përvec tarifave të shërbimeve të përfshira në skemën e shërbimit universal dhe operatorëve me FNT, ka të drejtë të rregullojë edhe tarifat e shërbimeve roaming ndërkombëtar sipas marrveshjeve reciproke ndërkombëtare të nënshkruara apo miratuara për zbatim reciprok. Me ndryshimin e miratuar neni 52, pika 2 e ligjit 9918 bëhet si vijon (është shtuar pika “c”):

AKEP-i ka të drejtë të zbatojë rregullimin e tarifave e tarifave nëpërmjet një vendimi për rregullimin e tarifave përvec shërbimeve:

- a) *shërbimet e përfshira në skemën e shërbimit universal, të ofruara nga ofruesi i shërbimi universal, sipas përcaktimeve në nenin 57 të këtij ligji;*
- b) *shërbimet e ofruara nga sipërmarrësi me fuqi të ndjeshme në treg në tregun përkatës.*
- c) **shërbimet e roaming-ut mbi bazën e marrëveshjeve ndërkombëtare dy ose shumëpalëshe, të nënshkruara apo të miratuara për zbatim reciprok të rregullimit të tarifave për këto shërbime, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime..**

Me qëllim fillimin e zbatimit të marrveshjes AKEP ka bashkëpunuar me ARKEP për përgatitjen e këtij dokumenti si dhe kanë zhvilluar takime bilaterale dhe me operatorët celularë, përfshirë një takim të përbashkët midis Rregullatorëve dhe operatorëve celularë të dy vendeve, të zhvilluar në Prishtinë më datë 21.01.2019.

Ky dokument përmban propozimin e AKEP, të rënë dakort me ARKEP, për rregullimin e tarifave me shumicë dhe me pakicë të aplikuara nga operatorët celularë Shqiptarë për shërbimet roaming me Kosovën, përfshirë rregullimin e tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime, si dhe afatet përkatëse për zbatimin e modelit Roam Like At Home (RLAH) gradualisht duke filluar nga 15 Qershor 2019.

Për sa më sipër ky dokument:

- ka marrë në konsideratë Rregulloret e BE-së dhe dokumentet e BEREC për rregullimin e tarifave roaming dhe implementimin e tyre, përfshirë modelin Roam Like At Home (RLAH), nëpërmjet të cilit hiqen tarifat me pakicë të aplikuara për romingun ndërkombëtar në vendet e BE-së.
- ka marrë në konsideratë kushtet aktuale të tregut Shqiptar celular dhe tarifat aktuale me shumicë dhe me pakicë të aplikuara për shërbimet roaming me Kosovën;
- ka marrë në konsideratë përcaktimet e draftit të marrveshjes rajonale të vendeve të Ballkanit Perndimor për roamingun, e cila pritet të nëshkruhet në muajt në vijim;
- është përgatitur si dokument për këshillim publik në përputhje me nenin 58 të Ligjit 9918 me qëllim tërheqjen e komenteve të palëve të interesuara për rregullimin e propozuar.

Ky dokument është një dokument rregullator shumë i rëndësishëm për zbatimin e marrveshjes së roamingut Shqipëri-Kosovë dhe përfitimet e qytetarëve të dy vendeve nga përdorimi i shërbimeve të

---

² Ligji nr. 107/2018 është miratuar më 20.12.2018, publikuar në Fletoren Zyrtare Nr.197, më datë 15 Janar 2019, dhe ka hyrë në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren zyrtare.

rrjeteve celulare nëpërmjet heqjes së tarifave më pakicë të roamingut midis dy vendeve. Në përfundim të këshillimit publik, AKEP do të marrë vendimet përkatëse për rregullimin e tarifave të roamingut ndërkombëtare, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime, për operatorët celularë në Shqipëri:

- Rregullimin e tarifave me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;
- Rregullimin e tarifave me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, për ato thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtare midis vendeve;
- Rregullimin e tarifave me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta janë në roaming në Kosovë.

Rregullimi do të jetë reciprok në të dy vendet, që do të thotë masat rregulluese të AKEP për operatorët celularë në Shqipëri do të jenë të njëjta me masat rregulluese që ARKEP do vendosë ndaj operatorëve celularë të Kosovës.

Pyetjet e këshillimit publik për këtë dokument janë përfshirë në Aneks 1.

2. Rregullimi i tarifave të Roaming në vendet e BE-së dhe rajonin WB

Marrëveshja e roamingut Shqipëri-Kosovë në përcaktimet e saj ka referenca me kuadrin rregullator të BE-së për aplikimin e modelit RLAH, si dhe parashikon që zbatimi i këtij modeli midis Shqipërisë dhe Kosovës të fillojë gradualisht nga data 15 Qershor 2019. Shqipëria dhe Kosova janë gjithashtu pjesë e negociatave me katër vende të tjera të Ballkanit Perëndimor (Malin e Zi, Maqedoninë e Veriut, Serbinë dhe Bosnje-Hercegovinën) për nënshkrimin e një marrëveshje rajonale për reduktimin e përshkallëzuar të tarifave roaming midis tyre për të arritur në modelin RLAH midis tyre. Në lidhje me marrëveshjen rajonale WB6, Marrëveshja Shqipëri-Kosovë parashikon që zbatimi i saj nuk i pengon palet në pjesëmarrjen në Marrëveshjen Rajonale për Reduktimin e roamingut sipas angazhimeve të marra në kuadër të MAP-REA, në Samitin e Triestes me 12 Konik 2017 dhe deklaratës së përbashkët të Kryeministrave në Samitin e Sofies me 17 Maj 2018.

Reduktimi i tarifave roaming deri në heqjen e tyre për përdoruesit fundorë midis Shqipërisë dhe Kosovës do të bazohet në modelin e ndjekur nga BE për RLAH. Njëkohësisht draft-marrëveshja rajonale parashikon aplikimin e këtij modeli midis 6 vendeve të WB.

Për sa më sipër, ky kapitull përmban informacion mbi rregullimin e roamingut në vendet e BE-së si dhe për dokumentat e KE dhe BEREC që kanë lidhje me rregullimin e roamingut në vendet e BE-së, përfshirë modelin RLAH, si dhe për përcaktimet kryesore të rena dakort për marrëveshjen rajonale të roamingut për WB6.

1. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve anëtare të BE-së

Komisioni Evropian ka filluar rregullimin e roamingut ndërkombëtarë midis vendeve anëtare të BE-së në vitin 2007 nëpërmjet miratimit të Rregullores Nr. 717/2007 (e njohur ndryshe si Roaming I Regulation), datë 17 Qershor 2017. Nëpërmjet kësaj Rregulloreje KE përcaktoi tarifa maksimale me shumicë dhe me pakicë dhe reduktime të tyre për roamingun ndërkombëtar midis vendeve anëtare për thirrjet zanore. Më pas Komisioni ka vijuar reduktimin e tarifave roaming duke shtuar dhe shërbimet nën-rregullim (SMS dhe data (Internet) nëpërmjet Rregullores Nr. 544/2009 (Roaming II Regulation) dhe Rregullores Nr.531/2012 (Roaming III Regulation). Komisioni ka amenduar Rregulloren 531/2012, nëpërmjet Rregullores 2015/2120 (Telecom Single Market Regulation-TSM Regulation) dhe Rregullores 2017/920 (Rregullat për tregjet me shumicë të roamingut). Nëpërmjet Rregullores Telecom Single Market (TSM Regulation), Komisioni vendosi për fillimin e aplikimit të Roam Like At Home duke filluar nga data 15 Qershor 2017, duke përfshirë dhe një fazë tranzitore për RLAH+, ku operatorët celularë mund të aplikojnë për periudhën tranzitore (deri në 14.06.2017) tarifa shtesë (surcharge) për roaming në vendet e BE-së mbi ato të aplikuar brenda vendit (domestic price), duke vënë kufizime për surcharge (sa niveli i tarifave perkatese me shumicë), si dhe tavanet e tjera për tarifat totale retail të roamingut sipas llojit të shërbimit (thirrje, SMS dhe data). Nëpërmjet RLAH qytetarët në vendet anëtare të BE-së nuk kanë më tarifa/kosto shtesë me pakicë në faturat që

kanë me operatorët vendas kur vizitojnë vende të tjera anëtare të BE-së. Për të mundësuar RLAH, Komisioni ka miratuar gjithashtu reduktime të mëtejshme të tarifave me shumicë të aplikuar midis operatorëve si dhe masa për përdorim të drejtë të shërbimeve me pakicë (Retail fair use policy) në RLAH (Rregullore 2016/2286), që përmban rregulla për të shmangur roamingun e perhershëm apo abuziv nga përdoruesit fundorë. Aktet legjislative të BE-së janë shoqëruar me një sërë aktesh implementuese nga Komisioni dhe Udhëzime nga Grupi i Rregullatorëve Evropianë (BEREC).

Rregullimet e kryera nga Komisioni për roaming ndërkombëtare janë kundërshtuar nga operatorët, dhe konfirmimi më 8 Qershor 2010 nga Gjykata Evropiane e Drejtësisë i vlefshëmrisë së Rregullores së Roamingut (Regulation I) konsiderohet si një nga momentet kryesore të procesit në vendet e BE-së, proces i cili ka sjellë përfitime shumë të mëdha për qytetarët e BE-së.

Me poshte, bazuar në informacion nga Cullen International, paraqiten në mënyrë me të detajuar hapat kryesore të BE për rregullimin e roamingut midis vendeve anëtare.

HAPESIRA INFORMUESE 2.1: HAPAT KRYESORE TË RREGULLIMIT TË ROAMINGUT NË VENDET E BE-SE (2007-2022)

Wholesale Roaming Regulation

Publication in the Official Journal of the EU (17 May 2017) and entry into force (20 May 2017)

Confirmation by Coreper I (8 February 2017) and European Parliament lead Industry (ITRE) committee (28 February 2017) ([Flash](#)), Parliament plenary (April 6, 2017) ([Flash](#)) and the Council (25 April 2017) ([Flash](#))

Informal **trilogue agreement** ([Flash](#)): 1 February 2017

Roam Like At Home (RLAH) fair use policy

Adoption of the Commission **Implementing Regulation** ([Report](#)): 15 December 2016

Application and implementation

20th BEREC **international roaming data report** covering April 2017 - September 2017 ([Flash](#)): 9 March 2018

Commission **Implementing Regulation** setting maximum retail charge for calls received at 0.91 €cent/min: adopted 14 December 2017

Report on the transparency and comparability of international mobile roaming tariffs: 7 December 2017

19th **BEREC roaming data report** October 2016 - March 2017: 5 October 2017 ([Flash](#))

Commission **tender** for a study assessing the cost of providing Wholesale roaming services: 26 August 2017

Abolition of international mobile roaming retail charges (Cullen [Q&A](#)): 15 June 2017

BEREC **Wholesale roaming guidelines** ([Flash](#)): 9 June 2017

BEREC **guidelines** on the implementation of the retail roaming fair use policy, including an [Excel file](#) regarding the sustainability mechanism: 27 March 2017

BEREC **guidelines** on the separate sale of mobile roaming services: 5 July 2013

Commission **Implementing Regulation** setting maximum retail charge for calls received at 1.08 €cent/min: adopted 16 December 2016

Roaming provisions of the TSM Regulation apply (Cullen [Q&A](#)): 30 April 2016

Roaming III Regulation

Published in Official Journal: 30 June 2012

Entry into force: 1 July 2012

Parliament-Council compromise ([Flash](#)): 27 March 2012

Roaming II Regulation

Fourth edition of the ERG guidelines on the implementation of the Roaming II Regulation: 1 July 2009

Published in Official Journal: 29 June 2009. Entry into force: 30 June 2009

Roaming I Regulation

European Court of Justice **confirms** the validity of the Roaming I Regulation ([Flash](#)): 8 June 2010

Published in Official Journal: 29 June 2007. Entry into force: 30 June 2007.

Burimi: Cullen International

Tabela e mëposhtme paraqet ecurinë e elementeve kryesore të tarifave me shumicë dhe me pakicë të roamingut në vendet e EU/EEA sipas rregulloreve të BE-së.

TABELA 2.1: ECURIA E TARIFAVE ME SHUMICË DHE PAKICË TË ROAMINGUT NË VENDET E BE-SE (2007-2022)

	Maximum average wholesale roaming tariffs within EU/EEA				Maximum retail tariffs for roaming within EU/EEA				
		Voice Calls (€/min)	SMS (€/SMS)	Data(€/MB)		Voice Calls (€/min)		SMS sent (€/SMS)	Data(€/MB)
						Outgoing	Received		
EU Roaming I Regulation 2007	July 1, 2007	0.30			Eurotariff	0.49	0.24		
	Aug 30, 2008	0.28			Eurotariff	0.46	0.22		
EU Roaming II Regulation 2009	Aug 30, 2009	0.26	0.04	1.00	Eurotariff	0.43	0.19	0.11	
	July 1, 1 2010	0.22	0.04	0.80	Eurotariff	0.39	0.15	0.11	
	July 1, 2011	0.18	0.04	0.50	Eurotariff	0.35	0.11	0.11	
EU Roaming III Regulation 2012	July 1, 2012	0.14	0.03	0.25	Eurotariff	0.29	0.08	0.09	0.70
	July 1, 2013	0.10	0.02	0.15	Eurotariff	0.24	0.07	0.08	0.45
	July1, 2014	0.05	0.02	0.05	Eurotariff	0.19	0.05	0.06	0.20
TSM Regulation 2015	April 30, 2016	0.05	0.02	0.05	RLAH+	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.19	Average MTR in EU	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.20
	June 14, 2017	0.05	0.02	0.05	RLAH+	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.19	Average MTR in EU	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale ≤ 0.20
		Voice Calls (€/min)	SMS (€/SMS)	(€/GB)					
	June 15, 2017	0.032	0.01	7.7	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2018	0.032	0.01	6.0	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2019	0.032	0.01	4.5	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2020	0.032	0.01	3.5	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2021	0.032	0.01	3.0	RLAH	Domestic Retail			
	January 1, 2022	0.032	0.01	2.5	RLAH	Domestic Retail			

Burimi: Informacion nga Rregulloret e BE

Masa rregullatore strukturore dhe për mbrojtjen e konsumatorit

Rregullimi i shërbimeve të roamingut në vendet e BE-së është kryer përmes dokumentave të cituar më sipër, të cilat kanë përfshirë jo vetëm rregullimin e tarifave të shërbimeve roaming me shumicë dhe me pakicë, por edhe masa të tjera rregulluese strukturore (të tregut) si detyrime për akses me shumicë roaming për MNO dhe MVNO (direkt dhe indirekt access), local break-out (LBO) që mundesojnë një pajtimtar të përdorë aksesin broadband celular të një operatori në vendin që ben roaming dhe të tarifohet direkt nga ky operator, si dhe një sërë masash mbrojtëse për konsumatorin në lidhje me transparencën dhe njoftimin e tyre nga operatori për tarifat nën-rregullim të roaming, mundësitë e zgjedhjes, si dhe parandalimin e faturave shokuese (bill shock) gjatë roamingut duke vendosur një limit prej 50 Euro.

Rregulloret I, II dhe III të BE-së kanë përcaktuar tarifa maksimale për shërbimet me shumicë dhe me pakicë të roamingut. Për tarifat me pakicë të shërbimeve të rregulluara të roamingut operatorët duhet të aplikojnë tarifat maksimale me pakicë sipas rregullores dhe këto tarifa njiheshin si Eurotarifa. Operatorët celularë kishin detyrim që të ofronin për pajtimtarët këto tarifa që ishin të shprehur në Euro për njësi (minutë, SMS dhe MB), por ndërkohë mund të ofronin dhe zgjedhje të

tjera për pajtimtarin. Pra operatorët celularë kishin fleksibilitet në ofrimin e tarifave apo paketave të ndryshme roaming, por kishin detyrim që krahas tyre të ofronin dhe Eurotarifën, pra tarifën e rregulluar, duke dhënë njoftimin e duhur pajtimtarit, për ta bërë zgjedhjen e tij alternative sa më të informuar.

Rregullorja (EU) 2015/2120, që amendoi Rregulloren III të roamingut, përcaktoi aplikimin e modelit RLAH në vendet e BE-se duke filluar nga data 15.06.2017, duke lejuar që në periudhën 30 Prill 2016-14 Qershor 2017 të aplikohet modeli RLAH+. Nëpërmjet modelit RLAH+, operatorët celularë lejohen të aplikojnë tarifa roaming me pakicë në bazë të formulës: tarifa brenda vendit (domestic) + tarifën përkatëse më shumicë. Njëkohsisht për këtë periudhë tranzitore rregullorja ruajti nivelet maksimale të këtyre tarifave në nivelin e Korrik 2014.

Në lidhje me aplikimin e modelit RLAH nga data 15 Qershor 2017, Rregullorja 531/2012, e amenduar me Rregulloren 2015/2120, përcakton që operatorët mund të aplikojnë një *“Politikë të përdorimit të drejtë” (Fair use policy)* të shërbimeve gjatë roaming nga pajtimtarët, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimtarët/klientët roaming, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, etj. Në rast të tejkalimit të limiteve të vendosura nga Fair use policy, operatori ka të drejtë të aplikojë tarifë shtesë (surcharge) sipas modelit RLAH+.

Rregullorja parashikon që në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit brenda vendit (domestic), kur një ofrues i Roamingut nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut sipas modelit RLAH, me të të ardhurat aktuale dhe të projektuara nga ofrimi i shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga rregullatori për dhënien e autorizimit për të aplikuar një tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga rregullatori. Kjo tarifë shtesë duhet të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifën maksimale të shitjes me shumicë të tyre.

Komisioni më datë 15 Dhjetor 2016 miratoi Rregulloren Implementuese e Komisionit (EU) 2016/2286 e cila përmban rregulla të detajuara për aplikimin e politikës së përdorimit të drejtë (fair use) si dhe rregulla se kur mund të aplikohet tarifë shtesë (surcharge) në raste të vecanta.

Njësitë matëse të tarifimit:

Sipas nenit 6/e/1 të Rregullores 531/2012 të amenduar, ofruesit e roamingut do të tarifojnë thirrjet roaming të kryera (dalëse) dhe të marra (hyrëse) në bazë sekonde. Ofruesit e roamingut mund të aplikojnë një periudhë fillestare të tarifimit prej jo më shumë se 30 sekonda për thirrjet e kryera. Ofruesit e roamingut do të tarifojnë klientët e tyre për ofrimin e shërbimeve të roamingut të të dhënave të rregulluara në bazë të njësisë kilobyte, me përjashtim të mesazheve MMS, të cilat mund të tarifohen për njësi. Në një rast të tillë, tarifa me pakicë për dërgimin ose marrjen e një mesazhi MMS në roaming, nuk duhet të tejkalojë tarifën maksimale me pakicë për shërbimin data roaming.

Paketa të tjera tarifore roaming v tarifa roaming nën-rregullim

Sipas nenit 6/e/1 të Rregullores 531/2012 të amenduar: gjatë periudhës tranzitore (RLAH+), nuk parandalohen ofertat të cilat i mundësojnë klientëve roaming, përdorimin e sasive të caktuara të shërbimeve roaming, sipas tarifave fikse ditore ose të tjera, me kushtin që konsumi i plotë i sasisë së lejuar të cojë në tarifë për njësi për thirrjet e kryera, thirrjet e marra, mesazhet SMS të dërguara dhe shërbimet e të dhënave (data) të cilat nuk duhet të tejkalojnë çmimin përkatës brenda vendit plus tariffën shtesë maksimale të përcaktuara për periudhën tranzitore.

Sipas nenit 6/e/3:

*Ofruesit e roamingut mund të ofrojnë dhe klientët roaming mund të zgjedhin me vetdije, një tarifë roaming të ndryshme nga ato të rregulluara sipas modelit RLAH dhe RLAH+, në bazë të të cilës klientët roaming përfitojnë nga një tarifë për shërbimet roaming të ndryshme nga ato të rregulluara në mungesë të një zgjedhjeje të tillë. Ofruesi i roamingut duhet t'i kujtojë/informojë këtyre klientëve roaming për natyrën e avantazheve roaming që ata po bëjnë dorë për shkak të zgjedhjes së tyre.*³

Pavarësisht nënparagrafit të parë, ofruesit e roamingut do të zbatojnë automatikisht një grup tarifash në përputhje me përcaktimet në nenet 6a dhe 6b (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) të këtij neni për të gjithë klientët ekzistues dhe të rinj roamingë automatikisht.

Çdo klient në roaming mundet në çdo kohë të kërkojë të kalojë në ose nga një tarifë e caktuar në përputhje me nenet 6a, 6b, 6c (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) 1 të këtij neni. Kur konsumatorët roaming me vetdije zgjedhin të kalojnë ose kthehen në një tarifë të caktuar në përputhje me nenet 6a, 6b, 6c (RLAH) dhe paragrafin 1 (RLAH+) të këtij neni, çdo kalim duhet të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, do të jetë pa pagesë dhe nuk do të kërkojë kushte ose kushtime që kanë të bëjnë me elementet e abonimit, përveç roamingut. Ofruesit e roamingut mund të vonojnë kalimin derisa tarifa e mëparshme e roamingut të jetë efektive për një periudhë minimale të përcaktuar jo më shumë se dy muaj.

Sipas nenit 6/e/4:

4. Ofruesit e roamingut duhet të sigurojnë që një kontratë që përfshin çdo lloj shërbimi me pakicë të rregulluar të roamingut specifikon karakteristikat kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut, duke përfshirë në veçanti:

(a) planin tarifor ose planet tarifore specifike dhe, për secilin plan tarifor, llojet e shërbimeve të ofruara, duke përfshirë volumin/sasinë e komunikimeve;

(b) çdo kushtim të imponuar në konsumin e shërbimeve me pakicë të rregulluara roaming të ofruara në nivelin e çmimit vendas të shitjes me pakicë të aplikueshëm, në veçanti informacionin sasiar mbi mënyrën se si

---

³ Roaming providers may offer, and roaming customers may deliberately choose, a roaming tariff other than one set in accordance with Articles 6a, 6b, 6c and paragraph 1 of this Article, by virtue of which roaming customers benefit from a different tariff for regulated roaming services than they would have been accorded in the absence of such a choice. The roaming provider shall remind those roaming customers of the nature of the roaming advantages which would thereby be lost.

zbatohet ndonjë politikë e përdorimit të drejtë duke iu referuar çmimeve, volumeve ose parametrave të tjerë kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut.

Ofruesit e roamingut publikojnë informacionin e përmendur në nënparagrafin e parë.

Detyrime për Transparencën

Rregullorja 531/2012, e amenduar nëpërmjet Rregullores 2015/2120 përmban 2 nene specifike për transparencën e tarifave me pakicë për shërbimet roaming:

Neni 14: Transparenca për tarifat me pakicë për thirrjet dhe SMS në roaming

Neni 15: Transparenca dhe mekanizma mbrojtës për shërbimet me pakicë roaming për të dhënat.

Detyrimet e transparencës për thirrjet dhe SMS përfshijnë detyrime për njoftime për përdoruesit në roaming për dhënie informacioni të personalizuar të tarifimit të shërbimeve në roaming, përfshirë njëftimin për politikën e përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj klientit në roaming, si dhe tarifat shtesë që aplikohen për tejkalimin e limiteve. Informacioni për tarifat duhet të jetë në monedhën vendase. Operatori ka detyrimin që të dërgojë njoftim pajtimatrit kur arrihet niveli i përdorimit të drejtë të thirrjeve, sms (për internetin kur arrihet niveli 80%), përfshirë tarifat shtesë që do aplikohen pas përfundimit të volumit të lejuar të shërbimeve roaming. Një pikë e rëndësishme është vendosja e limiteve finaciare ose sasiore për roamingun e tedhenave për pajtimatrit në vlerën 50 euro në muja, ose sipas zgjedhjes së pajtimtarit.

Udhëzimet e BEREC

Një rol të rëndësishëm në implementimin e rregullimit të shërbimeve roaming në vendet e BE-se kanë luajtur udhëzimet e BEREC, të cilat përmbajnë sqarime të detajuara për menyrën e implementimit të rregulloreve të BE-se. BEREC ka nxjerrë një sërë udhëzimesh për roamingun, që lidhen me implementimin e Rregullores (EU) No 2015/2120, dhe Rregullores Implementuese të BE 2016/2286 (FUP) si:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on e-hole-sale access and separate sale of services)
- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines).

Dokumentat e mësipërme të BEREC dhe Rregulloret përkatëse të BE do të shërbejnë si dokumenta referues për interpretime të rregullimit të roamingut Shqipëri-Kosovë në regjimet RLAH+ dhe RLAH, dhe AKEP/ARKEP do koordinojnë për transpozimin e tyre në akte rregullatore përkatëse në kohën e duhur, për të dhënë mundësinë MNO-ve për zbatimin korrekt dhe në kohë të modeleve RLAH+ dhe RLAH midis dy vendeve.

Dy dokumentet e cituar te BEREC përmbajne udhëzime të përditësuara për aplikimin e modelit RLAH+/RLAH dhe FUP sipas përcaktimeve të rregulloreve perkatese te BE, dhe AKEP konsideron se keto udhëzime te BEREC (krahas atyre te BE) duhet të jenë dokumentat kryesor që do të shërbejë si udhëzim dhe për zbatimin e marrëveshjes së roamingut Shqipëri-Kosovë dhe vendimeve përkatëse të AKEP dhe ARKEP.

2. Rregullimi i roaming ndërkombëtar midis vendeve të rajonit WB6

Rregullimi i roamingut ndërkombëtar në vendet e BE-së është kryer nëpërmjet rregullimit në nivel komunitar nga institucionet e BE-së dhe ka sjellë përfitime të mëdha për qytetarët e vendeve anëtare të BE-së në përdorimin e shërbimeve celulare, sidomos rregullimi i fundit RLAH. Megjithatë këto rregullime aktualisht mund të aplikohen vetëm midis vendeve që kanë status të vendit anëtar të BE-së. Edhe vendet që aspirojnë për t'u bërë anëtare të BE-së nuk mund të përfshihen në këtë rregullim deri sa të marrin statusin Vend Anëtar. Megjithatë, marrëveshjet bilaterale, multilaterale dhe rajonale konsiderohen tashmë edhe nga Unioni Ndërkombëtar i Telekomunikacioneve (ITU) si një instrument shumë i mirë për të reduktuar/eliminuar tarifat e roamingut ndërkombëtar.

Katër vende të rajonit të Ballkanit Perëndimor, Mali i Zi, Serbia, B&H dhe Maqedonia, në vitin 2014 kanë nënshkruar një Marrëveshje Rajonale për Roamingun ndërkombëtar (Regional Roaming Agreement-RRA), e cila përcakton se tarifat roaming midis këtyre vendeve (tarifat me shumicë midis operatorëve celularë dhe tarifat me pakicë për t'u aplikuar për pajtimtarët e shërbimeve celulare gjatë roamingut në këto vende do të rregullohen sipas çmimeve të aplikuara midis vendeve të BE bazuar në Rregulloren (BE) Nr. 531/2012 të Paralementit Evropian dhe të Këshillit, të datës 13 Qershor 2012. Rregullimi nga secili vend i tarifave roaming sipas RRA është kryer duke aplikuar reduktim të përshkallëzuar (glide path) të tarifave me shumicë dhe me pakicë të roamingut ndërkombëtar, sipas vlerave dhe afateve të mëposhtme.

TABELA 2.2: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME SHUMICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)

<i>Period of application</i>	<i>Calls</i>	<i>SMS</i>	<i>Data (MB)</i>
30.06.2015-30.06.2016	0.14	0.03	0.25
1.07.2016-30.06.2017	0.10	0.02	0.15
1.07.2017-	0.05	0.02	0.05

Burimi: RRA

TABELA 2.3: TARIFAT MAKSIMALE MESATARE ME PAKICE PER ROAMING (RRA1: 2015-2017)

<i>Period of application</i>	<i>Outgoing Calls</i>	<i>Incoming Calls</i>	<i>SMS</i>	<i>Data (MB)</i>
30.06.2015-30.06.2016	0.29	0.08	0.09	0.70
1.07.2016-30.06.2017	0.24	0.07	0.08	0.45
1.07.2017-	0.19	0.05	0.06	0.20

Burimi: RRA

Qeveria e RSH, nëpërmjet Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, në bashkëpunim dhe me AKEP, ka kryer procedurat për aderimin e Shqipërisë në këtë marrëveshje, duke i kërkuar këtyre vendeve përfshirjen e Shqipërisë në këtë marrëveshje. Megjithatë kjo kerkese e Shqiperise nuk u finalizua me aderim pasi kater vendet e cituara se bashku me Shqiperine dhe kosoven jane tashme ne negociata per neneshkrimin e nje marrveshjee mdis 6 vendeve te ballkanit perendimor.

Marrveshja rajonale WB6 per Roamingun

Bashkëpunimi rajonal për roamingun ndërkombëtar është bërë pjesë Inisiativës së Ballkanit Perëndimor duke marrë dhe mbështetjen e Komsionit European, i cili po asiston vendet e rajonit në këtë drejtim, nëpërmjet RCC (Regional Cooperation Council), organizëm që ka nxitur bashkëpunimin në këtë kuadër duke kryer një sërë takimesh të përbashkëta rajonale dhe studime për këtë çështje. Gjate vitit 2018 dhe fillimit te vitit 2019 nepermjet RCC dhe me asistence te KE jane kryer nje sere takimesh me pjesmarrje të Autoriteteve Rregullatore (NRA) dhe Ministrive të linjës të gjashtë vendeve të Ballkanit Perëndimor (WB6) për finalizimin e marrveshjes roaming sipas modelit RLAH duke perfshire nje periudhe tranzicionale me RLAH+ sipas modelit te BE-së.

Takimi me i fundit u zhvillua me date 8.02.2019, ku u arrit finalizimi i termave teknike te marrveshjes. Kjo marrveshje pritet te nenshkruhet nga 6 vendet anetare ne Sumitin e Beogradit me datat 4-5 Prill 2019. Nder percaktimet kryesore te kesaj marrveshjeje jane:

- Duke filluar nga 1.07.2021 midis vendeve te WB6 do te filloje te aplikohet modeli RLAH;
- Ne periudhen tranzitore 1.07.2019-30.06.2021 do te aplikohet modeli RLAH+;
- Niveli i tarifave me shumice dhe me pakice i sherbimeve te roamingut do te rregullohet sipas vlerave te Rregulloreve te BE-se te aplikuar nga data 30 Prill 2016 e ne vijim, me disa ndryshime si me poshte:
  - a) Per Wholesale data tarifat do jene 0.025 dhe 0.015 Euro/MB ne vend te 0.050 Euro/MB aplikuar ne BE;
  - b) Tavani për tarfat me pakice për shërbimin data roaming do të jetë 0.18 nga 0.20 Euro/MB i aplikuar në BE.
  - c) Niveli i tarifave te terminimit te thirrjeve nderkombetare midis vendeve do te jene nen-rregullim vetem per thirrjet e lidhura me roamingun midis vendeve dhe vlerat maksimale të tyre do të jenë: 0,04 €/min nga 1 Korrik 2019; 0,025 €/min nga 1 Korrik 2020 dhe 0,016 €/min nga 1 Korrik 2021. Në vendet e BE-së tariaft e terminimit midis vendeve anetare jane nen rregullim dhe niveli maksimal i tarifes me pakice per thirrjete hyrese ne roaming eshte MTR mesatar ne vendet e BE i llogaritur nga KE dhe BEREC.
  - d) Ne marrveshje nuk jane parashikuar aplikimi i masave strukture si Local Break Out.
- Marrveshja mbulon kryesisht termat teknike te tarifave dhe:
  - a) deri me 1.07.2019 palët nënshkruese duhet të miratojnë çdo ndryshim të ligjeve dhe/ose akteve nënligjore për komunikimet elektronike, të nevojshme për arritjen e objektivave të Marrëveshjes, duke përfshirë edhe harmonizimin e nivelit të politikës relevante të mbrojtjes së konsumatorit me standardet që mbizotërojnë brenda BE-së.
  - b) ndryshimet në ligjet dhe/ose aktet nënligjore të nevojshme për të siguruar që zbatimi i rregullave mbi politikën e përdorimit të drejtë, rregullat për zbatimin e mekanizmit të derogimit të qëndrueshmërisë dhe kërkesat e transparencës, të cilat korrespondojnë me

të njëjtat rregulla të zbatueshme në Bashkimin Evropian, është uniform në të gjithë nënshkruesit dhe do të miratohen nga palët nënshkruese jo më vonë se 31 Dhjetor 2020.

Në lidhje me këtë marrëveshje, AKEP do të zhvillojë një proces të vecantë këshillimi publik pas nënshkrimit të saj.

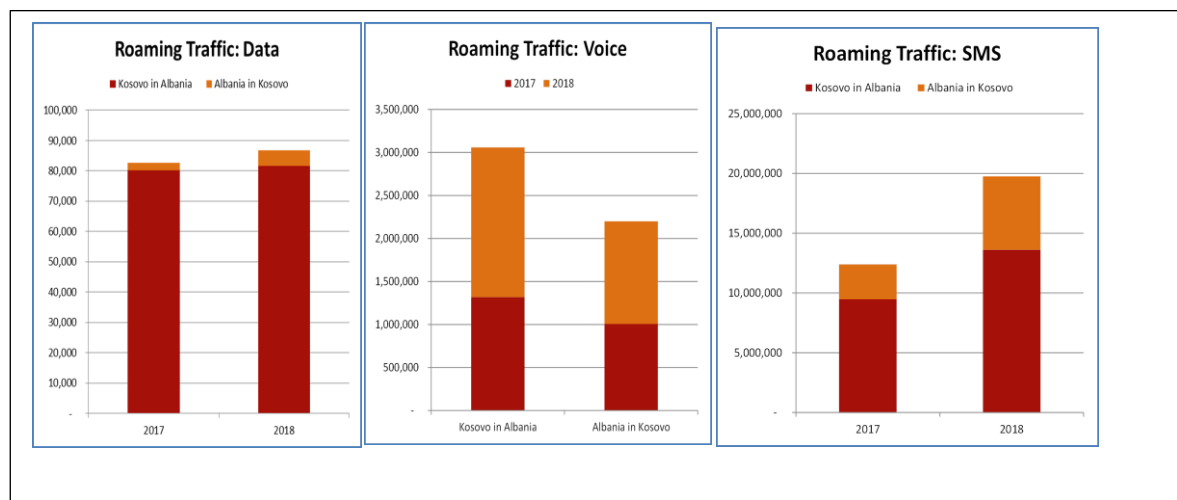

3. Roamingu nderkombetar Shqiperi-Kosove 2016-2018

1. Volumi i trafikut te roamingut

Të dhënat tregojnë për një rritje shumë të madhe të përdorimit të roamingut nga qytetarët e Kosovës në Shqipëri, sidomos për të dhëna (Internet). Ndërsa përdorimi i minutave në roamingun midis dy vendeve është i balancuar, përdorimi i SMS-eve dhe të dhënave ka ndryshime të mëdha. Në vitin 2017 qytetarët e Kosovës përdorën 3 herë më shumë SMS dhe 31 herë më shumë data (internet) gjatë roamingut në Shqipëri se sa qytetarët Shqiptarë gjatë roamingut në Kosovë. Në vitet 2017- 2018 sasia e të dhënave të përdorur nga Kosova në roaming në Shqipëri ishte i qndrueshem në rreth 80 mijë GB, ndërsa sasia e të dhënave të përdorur nga pajtimtarët celularë të Shqipërisë në roaming në Kosovë u rrit me 22%, por perseri ky nivel është 25 herë më i ulët se roamingu i përdoruesve të Kosovës në Shqipëri. Në vitin 2018 përdoruesit celularë të Shqipërisë përdorën 1.2 milion minuta, 6 milion SMS dhe 5 mijë GB internet roaming në Kosovë. Ndërsa në vitin 2018 përdoruesit celularë të Kosovës përdorën 1.7 milion minuta, 13.6 milion SMS dhe 82 mijë GB internet roaming në Shqipëri.

FIGURA 3.1: TRAFIKU ROAMING SHQIPERI KOSOVE: 2017-18

Burimi: Sipas të dhënave të operatoreve celularë të RSH

Në raport me 4 vendet e tjera të Ballkanit Perëndimor (Maqedonia, Mali i Zi, Serbia dhe Bosnje dhe Hercegovina) që kanë nënshkruar Marreveshjen Rajonale për Roamingun ndërkombëtar (Regional Roaming Agreement-RRA), trafiku i shkëmbyer me Kosovën në roaming ndërkombëtarë përbën një pjesë të konsiderueshme, madje ai është dhe disa herë më i lartë se totali i trafikut të shkëmbyer me të katër vendet e tjera të EëB së bashku.

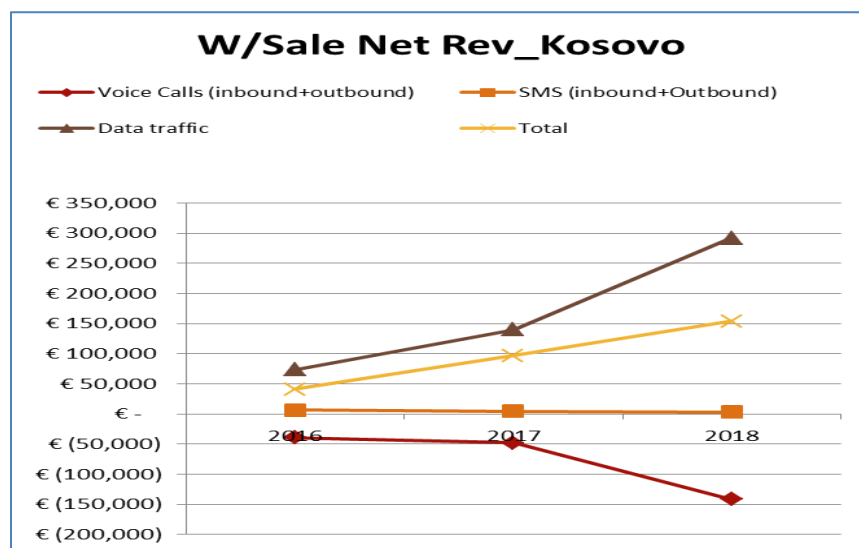
2. Të ardhurat dhe kostot e roamingut me Kosovën

Të ardhurat me shumicë nga roamingu të tre operatorëve celularë nga roamingu me Kosovën (të ardhurat që operatorët Shqiptarë marrin nga operatorët e Kosovës kur pajtimtarët e tyre vizitojnë Shqipërinë) në vitin 2016 ishin rreth 189 mijë euro, ndërsa në vitin 2017 ishin 255 mijë euro. Të ardhurat nga përdorimi i data (interneti) zënë rreth 62% të totalit të këtyre të ardhurave me shumicë.

Kostot me shumicë (pagesat që operatorët Shqiptarë u kryejnë operatorëve të Kosovës kur përdoruesit celularë Shqiptarë vizitojnë Kosovën) ishin rreth 148 mijë euro në vitin 2016, dhe 158 mijë euro në vitin 2017.

Të ardhurat neto të operatorëve Shqiptarë (diferenca të ardhura me shumicë minus kosto me shumicë) ishin rreth 41 mijë euro në vitin 2016 dhe 97 mijë euro në vitin 2017.⁴ Pra bilanci neto i të ardhurave dhe kostove me shumicë është pozitiv për operatorët Shqiptarë. Në vitin 2018 të ardhurat neto me shumicë të tre operatorëve Shqiptarë nga roamingu me Kosovën ishin rreth 150 mijë euro, apo rreth 50% me shumë se një vit më parë.

FIGURA 3.2: TË ARDHURAT NETO ME SHUMICË TË TRE OPERATORËVE CELULARE NGA ROAMINGU ME KOSOVËN 2016-2018

Burimi: Llogaritje të AKEP sipas të dhënave të operatorëve

Të ardhurat me pakicë të 2 operatorëve celularë⁴ Shqiptarë nga roamingu ndërkombëtar me Kosovën, pra çfarë kanë paguar përdoruesit Shqiptarë për shërbimet e roamingut në Kosovë, ishin rreth 90 mijë euro në vitin 2016, dhe 104 mijë euro në vitin 2017 (rreth 400 mijë euro nëse përfshijmë vlerësimin e operatorit që nuk mund të raportojë të dhëna të detajuara për këtë zë).

⁴ Vodafone është shprehur se nuk mund të ndajë dot të ardhurat me pakicë nga roamingu ndërkombëtar sipas vendeve për shkak të përdorimit të paketave bundle dhe skontove që aplikohen për roaming ndërkombëtar në shumë vende. Ky shqetësim është ndare dhe nga dy operatorët e tjerë gjatë takimeve të kryera me AKEP dhe MIE në vitin 2018.

3. Tarifat aktuale te roamingut Shqipëri - Kosovë

3.1 Tarifat me Shumice

Tarifat me shumicë të aplikuara midis operatorëve celularë në Shqipëri dhe Kosovë për romingun ndërkombëtare midis dy vendeve janë objekt i skontove të mëdha në varësi të sasisë së trafikut të shëmbyer dhe/ose sezonit (p.sh. gjatë sezonit të verës tarifat me shumicë në roaming midis dy vendeve janë shumë më të ulëta se në periudha të tjera të vitit). Albtelecom prej shume vitesh ka nenshkruar marrveshje favorizuese roamingu me dy operatorët celularë në Kosovë duke ofruar tarifa shumë të lira roamingu për përdoruesit fundorë gjatë qëndrimit në Shqipëri si dhe anasjelltas. Albtelecom ka dhe lidhje direkte interkoneksioni me operatorët në Kosovë si dhe kohët e fundit ka njoftuar se ka filluar të ofrojë RLAH me Kosovën.

Në bazë të informacionit të muajve të fundit nga tre operatorët celularë në Shqipëri sipas marrëveshjeve të roamingut me Kosovën, rezulton se tarifat me shumicë për thirrjet variojnë nga 0.03 euro/minutë në 0.30 euro/minutë, ndërsa për data nga 1 euro/GB në 10 euro/GB. Nderkohe nga të dhënat me të detajuara të trafikut dhe të ardhurave/kostove të roamingut, rezulton se tarifa me shumicë mesatare e ponderuar (Average Revenue/Cost per Unit) është 0.065 euro/minute dhe 1.9 euro/GB (Kosova roaming në Shqipëri) dhe 0.130 euro/minute për thirrje dhe 8.8 Euro/GB për internet (Shqipëria roaming në Kosovë).

TABELA 3.3: TË ARDHURAT (IN) DHE KOSTOT (OUT) MESATARE PËR NJESI TË SHËRBIMEVE ME SHUMICE TË ROAMINGUT (2017/2018)

Country	Voice IN	SMS IN	Data IN (MB)	Voice OUT	SMS OUT	Data OUT (MB)
Kosovo	0.0657	0.0010	0.0019	0.1303	0.0015	0.0088
Maqedonia e Veriut	0.0574	0.0031	0.0102	0.1380	0.0018	0.0106
Montenegro	0.0684	0.0077	0.0344	0.1098	0.0073	0.0213
Serbia	0.1347	0.0032	0.0051	0.1612	0.0089	0.0117
Bosnja& Hercegovina	0.2746	0.0476	0.0131	0.1312	0.0399	0.0876
Total World	0.0681	0.0017	0.0133	0.1506	0.0058	0.0144

Burimi: Llogaritje të AKEP sipas të dhënave të operatorëve. Të dhënat janë mesatare e përmesuar për tre operatorët së bashku.

Ndërkohë tarifat me shumicë që aplikohen aktualisht sipas implementimit të RLAH në vendet e BE-së, janë 0.032/euro/minutë për thirrje, 0.01 euro/SMS dhe 4.5 euro/GB (kjo tarifë është objekt reduktimi të mëtejshëm të përshkallëzuar –Shiko tabela 2.1). Ndryshimet me të mëdha me tarifat e BE-se janë për tarifat me shumicë të aplikuara nga operatorët e rrjetëve celulare në Kosovë. Gjithsesi një ndër elementet kryesore dhe që po merr përdorim akoma me të madh është data roaming, dhe tarifat e aplikuara për midis operatorëve për këtë shërbim me shumicë janë të përaafreta ose dhe me të lira se ato të aplikuara në vendet e BE-se.

3.2 Tarifatat me pakice

Operatorët celularë në Shqipëri për shërbimet roaming ofrojnë paketa/oferta të ndryshme për përdoruesit me parapagim dhe paspagim, të cilat përshkruhen shkurtimisht më poshtë. Tabela e mëposhtme paraqet tarifatat standarte me pakice të aplikuar nga tre operatorët për roaming në Kosovë, nëse pajtimetri nuk ka aktivizuar një paketë/ofertë ose pas mbarimit të sasive të përfshira në pagesën fikse të ofertës/paketës roaming. Tabela përmban informata për tarifatat në roaming në rrjetin e preferuar (Vala ose Ipko), për roaming në rrjet tjetër tarifatat janë më të larta.

TABELA 3.4: TARI FATAT STANDARDE ME PAKICË TË ROAMINGUT TË MNO-VE NË KOSOVË.

Operatori	Min dalëse (Lek/Min)	Min hyrëse (Lek/Min)	SMS (Lek/SMS)	Internet (Lek/MB)
Vodafone Albania	215	175	65	365
Telekom Albania	140	100	20	60
Albtelecom	25	25	10	20

Burimi: faqet eëb të operatorëve celularë.

Sic mund të vëhet se Vodafone Albania aplikon tarifatat më të larta standarte (për njësi: minute, SMS dhe MB) për roaming në Kosovë. Ndërsa Albtelecom aplikon tarifatat më të ulëta për njësi, madje edhe më të ulëta se tarifatat për njësi të aplikuar brenda vendit. Albtelecom sipas njoftimeve në faqen web të tij ka filluar të aplikojë modelin RLAH me operatorin Vala në Kosovë gjatë fundit të vitit 2018 e në vijim.

Përveç tarifave të mësipërme për njësi dhe që aplikohen për përdoruesit pay-as-go dhe për kosumuesit të paketës/ofertës, tre operatorët celularë ofrojnë një sërë paketash/ofertash për përdoruesit me parapagim dhe paspagim për roaming në Kosovë. Disa prej këtyre paketave/ofertave të tre MNO-ve për roaming që përshijnë dhe Kosovën janë të pasqyruara në tabelat në vijim.

TABELA 3.5: OFERTAT ME PAGESË FIKSE TË ROAMINGUT TË VODAFONE ALBANIA PËR ROAMING NË KOSOVË.

	1-Ditore Europe	4-Ditore Europe	10-Ditore Europe	300 MB Europe	1GB Europe
Tarifa	300	500	1200	300	1000
Internet (MB)	50	100	200	300	1GB
Minuta Hyrese	10	30	80		
Minuta dalese drejt te gjitha destinacioneve	10	10	20		
Minuta dalese drejt Vodafone Albania	10	30	80		
SMS dalese	10	30	80		

Shënime:

- Kohëzgjatja fillestare për konsumimin e minutave brënda paketës është 30 sekonda. Pastaj tarifimi bëhet për çdo sekondë (30+1).
- Interneti tarifohet për çdo 10 Kb.
- Pasi të konsumohet paketa aplikohen çmimet standarde roaming.
- Njoftim me SMS në momentin që konsumohen 80% të minutave ose MB të përfshira në paketë, si edhe për konsumimin e të gjitha njësive të përfshira në paketë. Gjithashtu, njoftim 24 orë para përfundimit të vlefshmërisë së paketës dhe në momentin e përfundimit të vlefshmërisë së paketës

TABELA 3.6: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË TELEKOM ALBANIA PER ROAMING NE KOSOVE.

	Roaming Ditore	Roaming 3 Ditore	Roaming 3 Ditore Mix	Roaming javore	Roaming Ditore (data)	Roaming Ditore (data)
Tarifa	400	700	1100	1500	200	600
Minuta Hyrese	10	100	100	200		
Minuta dalese drejt tegjitha destinacioneve	10	25	30	50		
SMS dalese	10	100	100	200		
Internet	-	-	100	-	50	200

Shënime:

TABELA 3.7: OFERTAT ME PAGESE FIKSE TE ROAMINGUT TË ALBTELECOM ALBANIA PER ROAMING NE KOSOVE.

Paketat	Roaming PromoZone 1	Roaming PromoZone 4	Roaming PromoZone 10	Roaming PromoZone Internet	Roaming PromoZone Extra	Roaming Rajoni
Çmimi	ALL 90	ALL 290	ALL 990	ALL 990	ALL 1,590	ALL 990
Minuta Dalëse	10 *	30 *	100 *	-	50 **	200*
Minuta Hyrëse	10	30	100	-	50	50
SMS Dalëse	10	30	100	-	50	
MB Internet	10	30	100	200	100	200
Vlefshmëria	24 Orë	4 Ditë	10 Ditë	10 Ditë	4 Ditë	10 Ditë

Shënime:

- Për të kontrolluar balancën dërgo një SMS me tekst Balance drejt numrit 136.
- Për t'u regjistruar në një nga Paketat Roaming dërgo një SMS në numrin 136 me tekst sipas paketës së përzgjedhur; përdor menunë Eagle Star në telefonin tënd; ose vizito një nga dyqanet ALBtelecom.
- Nuk mund të aktivizohen 2 paketa roaming njëkohësisht dhe pse mund të jenë 2 paketa të ndryshme. Përfshirje bën vetëm paketa Roaming PromoZone Internet e cila mund të aktivizohet së bashku me një nga Paketat e tjera Roaming.
- Paketat Roaming mund të përdoren vetëm me operatorët e përfshirë në PromoZone 1.
- SMS-të dalëse janë të vlefshme drejt të gjitha destinacioneve.
- Skema e tarifimit për thirrjet hyrëse dhe dalëse është 60+1 sekonda, ndërsa për Internetin është 10 Kb + 10 Kb.

4. Rregullimi i Tarifave te roaming-ut Shqiperi-Kosove

---

1. Baza Ligjore dhe objekti i rregullimit

Qëllimi i këtij dokumenti është këshilimi publik për rregullimin e tarifave (dhe apekteve të tjera) të shërbimeve të roamingut midis RSH dhe RK sipas “Marrëveshje për heqjen e cmimeve të shërbimeve roaming për rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme ndërmjet ministrive përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë”, nënshkruar në Pejë më 26.11.2018.

Rregullimi i tarifave të roamingut në vendet e BE-së është kryer dhe kryhet nëpërmjet Rregulloreve të BE-së, të cilat janë të aplikueshme në mënyrë të drejtëpërdrejtë në vendet anëtare të BE-se, pa qenë nevoja e akteve të tjera ligjore apo nën-ligjore të vendeve anëtare për rregullimin e këtyre tarifave.

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë me Ligjin nr. 107/2018 “Për një shtesë në ligjin nr. 9918, datë 19.5.2008, “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”,⁵ ka miratuar që në nenin 55, pika 2, të shtohet parashikimi që AKEP, përvec tarifave të shërbimeve të përfshira në skemën e shërbimit universal dhe operatorëve me FNT, ka të drejtë të rregullojë edhe tarifat e shërbimeve roaming ndërkombëtare sipas marrëveshjeve reciproke ndërkombëtare të nënshkruara apo miratuara për zbatim reciprok.

Me ndryshimin e miratuar neni 55, pika 2 e ligjit 9918 bëhet si vijon (është shtuar pika “c”):
“AKEP-i ka të drejtë të zbatojë rregullimin e tarifave e tarifave nëpërmjet një vendimi për rregullimin e tarifave përvec shërbimeve:

- a) shërbimet e përfshira në skemën e shërbimit universal, të ofruara nga ofruesi i shërbimi universal, sipas përcaktimeve në nenin 57 të këtij ligji;
- b) shërbimet e ofruara nga sipërmarrësi me fuqi të ndjeshme në treg në tregun përkatës.
- c) **shërbimet e roaming-ut mbi bazën e marrëveshjeve ndërkombëtare dy ose shumëpalëshe, të nënshkruara apo të miratuara për zbatim reciprok të rregullimit të tarifave për këto shërbime, si dhe tarifave të terminimit ndërkombëtar të lidhura me këto shërbime..”**

Ligji 9918, në nenin 57(Metoda e rregullimit të tarifave) përcakton ndër të tjetra se AKEP zbaton rregullimin e tarifave nëpërmjet përcaktimit të nivelit minimal ose maksimal të tarifave, korrigjimit të ecurisë së tarifave, si dhe në rregullimin e tarifave AKEP vlerëson edhe të dhënat më të fundit për:

- a) praktikën më të mirë të vendeve të BE-së;
- b) tarifat mesatare të vendeve të BE-së;

---

⁵ Ligji nr. 107/2018 është miratuar më 20.12.2018, publikuar në Fletoren Zyrtare Nr.197, më datë 15 Janar 2019, dhe ka hyrë në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren zyrtare.

- c) tarifat e vendeve të rajonit me zhvillim të ngjashëm me Republikën e Shqipërisë;
- ç) raportet ndërmjet tarifave të shumicës dhe pakicës;
- d) normën e fitimit të arsyeshëm, të realizuar nga sipërmarrësit e tjerë të komunikimeve elektronike në vendet e BE-së dhe në vendet me zhvillim të ngjashëm me Republikën e Shqipërisë.

Ndërkohë sipas nenit 58 të ligjit 9918, AKEP duhet të kryejë këshillim publik me palët e interesuara përpara marrjes së vendimit për rregullimin e tarifave, dhe sipas nenit 110 periudha e këshillimit nuk mund të jetë më pak se 30 ditë.

Për sa më sipër si bazë ligjore për rregullimin e tarifave roaming Shqipëri-Kosovë shërbejnë neni 55, pika 2/c e në vijim e ligjit 9918 dhe *“Marrëveshje për heqjen e cmimeve të shërbimeve roaming për rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme ndërmjet ministrive përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë”*, nënshkruar në Pejë më 26.11.2018.

AKEP në bashkëpunim me ARKEP (paralelisht në Kosovë ARKEP do zhvillojë këshillim publik për përcaktimet/modalitetet kryesore të rregulimit të tarifave roaming të operatorëve celularë të Kosovës për roamingun me Shqipërinë) ka përgatitur propozimin për rregullimin e tarifave dhe shërbimeve roaming më shumicë dhe me pakicë midis RSH dhe RK. Për përcaktimin e modaliteteve për rregullimin e tarifave roaming të tre operatorëve celularë në RSH është përdorur:

- informacioni për praktikat më të mira dhe tarifat mesatre në vendet e BE-së (Rregulloret e BE dhe udhezimet e BEREC për roamingun në vendet e BE-se),
- tarifat e vendeve të rajonit (draft-marrëveshja e roamingut RRA midis vendeve WB6),
- raportet ndërmjet tarifave të shumicës dhe pakicës si dhe tarifat aktuale me shumicë dhe me pakicë të aplikuara nga operatorët celularë në RSH dhe RK për roamingun midis dy vendeve.

Bazuar në Marrëveshjen e Roamingut Shqipëri-Kosovë, neni 55, pika 2/c e Ligjit 9918, dhe informacionin e mësipërm, tarifat e mëposhtëme do jenë objekt rregullimi nga AKEP:

- 1) Tarifat me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;
- 2) Tarifat me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, për thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtar midis dy vendeve;
- 3) Tarifat me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta të fundit janë në roaming në Kosovë.

Metoda e rregulimit të tarifave me shumicë dhe me pakicë të roamingut të cilësuar më sipër do të jenë sipas përcaktimit të nivelit maksimal të tyre sipas Nenit 57, pika 1/a dhe 1/b duke marrë në konsideratë elementët e përcaktuar në nenin 57, pika 2, si dhe pikën 3 të nenit 57 të ligjit 9918.

Një rol të rëndësishëm në rregullimin e tarifave të shërbimeve roaming do të përbëjnë dhe kushtet shoqëruese/detyrimet e operatorëve celularë të Shqipërisë për operatorët celularë të RK si dhe detyrime në lidhje me transparencën dhe mbrojtjen e konsumatorit në përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut midis Shqipërisë dhe Kosovës.

2. Alternativat për aplikimin e modelit RLAH/RLAH+ midis Shqipërisë dhe Kosovës

Rregullimi i tarifave me pakice dhe me shumicë i Roamingut me Kosovën

Marrëveshja ndërmjet ministrive përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë "Për heqjen e cmimeve të shërbimeve roaming për rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme ndërmjet ministrive përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë" përmban midis të tjerave përcaktimet e mëposhtme:

- *Palët bien dakord që është e domosdoshme të higen çmimet për shërbimet roaming në Shqipëri dhe Kosovë duke u bazuar në modelin RLAH.*
- *Palët bien dakord që çmimet e zbatuara për shërbimet roaming me shumicë dhe pakicë të jenë të njëjta me nivelin e çmimeve në përputhje me modelin "roaming like at home" dhe të jenë në përputhje me Rregulloren e BE-së Nr. 531/2012 (BE) mbi "Shërbimin roaming në rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme" që është amenduar në Rregulloren e BE-së Nr. 2015/2120 dhe në Rregulloren Nr. 2017/920 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 17 Maj 2017.*
- *Palët bien dakord që zbatimi i regjimit të ri të fillojë gradualisht nga 15 Qershor 2019, sipas një plani dhe afateve të rëna dakort ndërmjet rregullatorëve.*

Pra objektivi kryesor i marrëveshjes është heqja e tarifave roaming me pakicë midis RSH dhe RK, që do të thotë aplikimi i modelit RLAH. Në lidhje me afatin e aplikimit të këtij modeli marrëveshja citon se ajo mund të fillojë të aplikohet në mënyrë graduale duke filluar nga data 15 Qershor 2019, pra duke nënkuptuar që për një periudhë tranzitore mund të aplikohet modeli RLAH+ si në vendet e BE-së. Këto afate dhe termat e tjerë duhet të përcaktohen nga rregullatorët e dy vendeve, AKEP dhe ARKEP.

Sic është cituar në kapitullin e mëparshëm:

- KE ka marre vendim nëpërmjet Rregullore 2015/2120 e miratuar në 25 Nëntor 2015 (hyrja në fuqi më 29.11.2015) që:
  - o Duke filluar nga data 15 Qershor 2017 tarifat, ofruesit e shërbimeve roaming duhet të aplikojnë modelin RLAH për shërbimet e rregulluara të roamingut me pakicë, pra që pajtimatërt e tyre gjatë roamingut në një vend tjetër të BE/EEA duhet të tarifohen për shërbimet e rregulluara të roamingut me pakicë sikur të ishin në vendin e tyre.
  - o Në periudhën 30 Prill 2016 deri më 14 Qershor 2017, ofruesit e shërbimeve roaming kanë të drejtë të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifat vendase (domestic) me pakicë për shërbimet e rregulluara të roamingut (ose modeli RLAH+);
  - o Aplikimi i modelit RLAH është i kushtëzuar me politikën e përdorimit të drejtë.
  - o Tarifat me shumicë të roamingut do të vijojnë të jenë nën rregullim sipas vlerave dhe afateve të përcaktuara në Rregullore dhe akte të tjera të KE-së, dhe këto tarifa me shumicë përbëjnë tavane për tarifat shtesë me pakicë të RLAH+.
- Draft-marrëveshja RRA e WB6, ku palë janë dhe RSH dhe RK parashikon aplikimin e modelit të BE-së sipas afateve të mëposhtme:

- Duke filluar nga data 1.07.2021 të aplikohet modeli RLAH;
- Në periudhën 1.07.2019-30.06.2021 të aplikohet modeli RLAH+;
- Tarifat me shumicë do të rregullohen sipas vlerave dhe afateve të përcaktuara në marrvëshje, dhe këto tarifa me shumicë përbëjnë tavane për tarifën shtesë me pakicë të RLAH+.
- Vendet do të duhet të miratojnë aktet e nevojshme për zbatimin e dy modeleve.

Në përcaktimin e afateve për aplikimin e modelit RLAH si dhe kohëzgjatjen e modelit RLAH+ (periudhën tranzitore), AKEP dhe ARKEP duke marrë në konsideratë:

- mënyrën e aplikimit në BE të modelit RLAH;
  - draft-marrvëshjen e RRA për aplikimin e modelit RLAH në 6 vendet e WB6 (ku përshihen dhe RSH dhe RK), si dhe
  - tarifën aktuale me shumicë dhe me pakicë të roamingut midis RSH dhe RK,
- kanë rënë dakort që në propozimin për këshillim publik të përfshijnë 2 alternativa të mundshme të aplikimit të modelit RLAH midis dy vendeve sipas specifikimeve të mëposhtme:

Alternativa 1: RLAH duke filluar nga 1.07.2021

- Duke filluar nga data 1.07.2021 të aplikohet modeli RLAH;
- Në periudhën 1.07.2019-30.06.2021 të aplikohet modeli RLAH+;
- Tarifat me shumicë do të rregullohen sipas vlerave dhe afateve të përcaktuara më poshtë në Tabela 4.1/1 (si në marrvëshjen RRA WB6 por me disa ndryshime të vogla), dhe këto tarifa me shumicë përbëjnë tavane për tarifën shtesë me pakicë të RLAH+.

TABELA 4.1/1: TARIFAT MAKSIMALE ME SHUMICË PËR SHËRBIMET E RREGULLUARA TË ROAMINGUT SHQIPËRI-KOSOVË: ALTERNATIVA 1

Modeli Tarifimit të Roamingut në Retail	Data e fillimit	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	Terminimi I Thirrjeve të lidhura me roamingun (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/GB)
		(1)	(2)	(3)	(4)
RLAH+	15 Qershor 2019	0.050	0.040	0.02	10.0
	01 Korrik 2020	0.050	0.025	0.02	7.7
RLAH	1 Korrik 2021	0.032	0.016	0.01	6.0
	1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	4.5
	1 Korrik 2023	0.032	0.016	0.01	3.5
	1 Korrik 2024	0.032	0.016	0.01	3.0
	1 Korrik 2025	0.032	0.016	0.01	2.5

Shënim: Tarifat në euro, pa TVSH.

Alternativa 2: RLAH duke filluar nga 1.07.2020

- Duke filluar nga data 1.07.2020 të aplikohet modeli RLAH;
- Në periudhën 1.07.2019-30.06.2020 të aplikohet modeli RLAH+;
- Tarifatat me shumicë do të rregullohen sipas vlerave dhe afateve të përcaktuara më poshtë në Tabela 4.1/2 (si alternativa 1 por duke përsheptuar me 1 vit), dhe këto tarifa me shumicë përbëjnë tavane për tarifatat shtesë me pakicë të RLAH+.

TABELA 4.1/2: TARI FAT MAKSIMALE ME SHUMICË PËR SHËRBIMET E RREGULLUARA TË ROAMINGUT SHQIPËRI-KOSOVË: ALTERNATIVA 2

Modeli Tarifimit të Roamingut në Retail	Data e fillimit	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	Terminimi I Thirrjeve të lidhura me roamingun (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/GB)
		(1)	(2)	(3)	(4)
RLAH+	15 Qershor 2019	0.050	0.025	0.02	7.7
RLAH	1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	6.0
	1 Korrik 2021	0.032	0.016	0.01	4.5
	1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	3.5
	1 Korrik 2023	0.032	0.016	0.01	3.0
	1 Korrik 2024	0.032	0.016	0.01	2.5

Shënim: Tarifatat në euro, pa TVSH.

Propozimi për Alternativën 2 mbështetet në faktin se tarifatat me shumicë dhe me pakicë të roamingut të aplikuara aktualisht në mënyrë komerciale nga operatorët celularë të dy vendeve (RSH dhe RK) janë ndjeshëm më të ulëta se ato të imponuara nga marrveshja RRA WB6. Aplikimi më shpejt në kohë i RLAH (1.07.2020) midis RSH dhe RK në krahasim me 1.07.2021 i rënë dakort në RRA WB6 është më se i arritshëm nga operatorët celularë në të dy vendet dhe nuk përbën barrë të rëndë jo-proporcionale për ta. Mundësia për të aplikuar RLAH+ për një periudhë rreth 1 vjetare është e majftueshme për operatorët që të përshasin modelet e tyre të tarifimit për të aplikuar RLAH nga 1.07.2020 midis RSH dhe RK.

Rregullimi tarifave me shumicë

Tarifatat maksimale me shumicë të Roamingut dhe shërbimeve të terminimit ndërkombëtar të lidhura me roamingun midis operatorëve të RSH dhe RK propozohet që të mos jenë më të larta se ato të specifikuar në tabelat e mësipërme.

Në rregulloret e BE dhe Draft WB6 RRA përdoret termi “average Wholesale” dhe tarifa mesatare perlogarit në bazë të raportit të ardhura/trafik për një periudhë 12 mujore apo sipas periudhes

perkatëse në tabele nëse është me e shkurtër (apo dhe me e gjatë) se 12 muaj. Kjo krijon fleksibilitet për MNO-të por edhe kompleksitet për mbikqyrjen e zbatimit të tarifave maksimale. AKEP dhe ARKEP gjykojnë që të vijojnë pa termin mesatar) për shkak se:

- Tarifatat aktuale mesatare me shumicë të roamingut të rena dakort në mënyrë komerciale midis MNO-ve të RSH dhe RK janë shumë me të ulëta se tavanet e aplikuar në BE për RLAH+ madje se edhe RLAH për të dhëna/internet;
- Tarifatat me shumicë të roamingut përbëjnë një tavan për tarifatat shtesë me pakicë sipas RLAH+ dhe nivele të larta të tyre reduktojnë përfitimet e qytetarëve të RSH dhe RK nga roamingu midis dy vendeve, pasi transmetohen në mundësi për tarifa me të larta roaming me pakicë.

Gjithsesi AKEP ka përfshirë një pyetje të vecantë për këtë çështje, nëse për tarifatat me shumicë duhet të përcaktojmë nivelin maksimal të tyre apo nivelin maksimal mesatar të tyre.

Njësitë e matjes

Operatorët e rrjeteve celulare duhet të tarifojnë për thirrjet e rregulluara në bazë sekonde dhe nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 30 sekonda. Tarifimi për SMS dhe MMS është në bazë të njërive, ndërsa për të dhënat në Kilobyte.

Rregullimi tarifave me pakicë

Duke filluar nga data 1 Korrik 2021 (2020), tarifatat me pakicë që operatorët e rrjeteve celulare të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre për shërbimet e roamingut në RK propozohet të jenë të njëjta me tarifatat e aplikuar në RSH, sipas rregullit RLAH të aplikuar në BE.

RLAH+

Në periudhën 15 Qershor 2019 deri më 30 Qershor 2021 (2020), operatorët celulare në RSH mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit, sipas rregullit RLAH+. Zbatimi i rregullave të RLAH dhe RLAH+ nga operatorët e RSH për tarifatat me pakicë të pajtimtarëve të tyre për shërbimet e roamingut në RK do të kryhet sipas përcaktimeve të këtij akti dhe akteve të tjera të nxjerra nga AKEP në bashkëpunim me ARKEP për këtë qëllim.

Gjatë periudhës tranzitore nga data 15 Qershor 2019 deri më datë 30 Qershor 2021 (2020), operatorët e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë për pajtimtarët e tyre që janë në roaming në RK një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit (domestic price) për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut në Republikën e Kosovës. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut nga operatorët celulare të RSH nuk duhet të tejkalojnë tarifatat maksimale me shumicë të specifikuar në Tabelën 4.1/1(2), më sipër, sipas periudhave përkatëse: për thirrjet dalëse vlerat e kolonës (1), për thirrjet hyrëse vlerat e kolonës (2), për SMS të dërguar vlerat e kolonës (3), për data vlerat e kolonës (4).

Shuma e çmimit të aplikuar me pakicë për shërbimet e rregulluara të roamingut në RK, e cila përfshin tarifën brenda vendit në RSH dhe tarifën shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut të specifikuar në paragrafin (4) më sipër nuk duhet të tejkalojë vlerat si vijon (pa TVSH), **0.19€/min për thirrjet dalëse, 0.06€ për SMS e dërguar dhe 0.18 € për MB për përdorur**, duke realizuar njëkëhësisht të dy kushtet sipas tableës në vijim.

TABELA 4.2: TARIFAT MAKSIMALE ME PAKICË TË OPERATORËVE TË RSH PËR ROAMINGUN NË RK SIPAS MODELIT RLH+

Periodha	Thirrjet e dalëse (€/min)	Thirrjet Hyrëse (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transmetimi i të dhënave (€/GB)
Nga 15 Qershor 2019	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.19	0.040	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale por ≤ 180
Nga 01 Korrik 2020	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.19	0.025	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 180

Shënim: Tarifat në euro pa TVSH

Ofruesit e shërbimeve të rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë tarifë shtesë për shërbimin e rregulluar të SMS-ve të marra në roaming dhe voicemail të marrë në roaming në RK. Ky përcaktim është pavarësisht tarifave të aplikueshme për dëgjimin e këtyre mesazheve zanore.

RLAH

Duke filluar nga data 01 Korrik 2021 (2020), ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë asnjë tarifë shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut (thirrjet dalëse dhe të marra, SMS dhe të dhëna/Data), përveç çmimit të shitjes me pakicë brenda vendit për pajtimatrët e tyre, të cilët janë në Roaming në Republikën e Kosovës.

Ofruesit e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë një "*Politikë të përdorimit të drejtë*" (*Fair use policy*) për shfrytëzimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me pakicë në raport me çmimet e shitjes me pakicë të aplikuar brenda vendit, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimatrët, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, modifikimi i CLI etj.

Në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit RLAH në nivel kombëtar, kur një ofrues i Roamingut (MNO) nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me RK, me të ardhurat totale aktuale dhe të projektuara të tij nga ofrimi e shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga AKEP për dhënien e autorizimit për të aplikuar një

tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga AKEP. Kjo tarifë shtesë do të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifat maksimale të shitjes me shumicë në periudhën përkatëse.

Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut në modelin RLAH nga ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të tejkalojë tarifat maksimale me shumicë të specifikuara në tabelën 4.1/1(2) me sipër, sipas periudhës përkatëse.

Kursi i këmbimit

Tarifat me shumicë dhe me pakicë në tabelat e mësipërme janë dhënë në Euro. Në lidhje me shërbimet me shumicë operatorët mund të përdorin tarifat në Euro, ndërsa për tarifat me pakicë, AKEP propozon që të përdoret Kursi mesatar i Këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë të vitit përkatës, sipas publikimit të Bankës së Shqipërisë në raportet periodike tremujore ose llogaritjeve në bazë të të dhënave në faqen web të BSH, si më poshtë:

- Për fazën e parë të rregullimit 15.06.2019-30.06.2020 të përdoret kursi i mesatar i këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë 2019.
- Për fazën e parë të rregullimit 1.07.2020-30.06.2021 të përdoret kursi i mesatar i këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë 2020, dhe kështu për fazat ën vijim.

Akte të tjera plotësuese

Sic është cituar në kapitullin 2, rregullimi i roamingut në vendet e BE-së, përfshirë implementimin e RLAH është kryer nëpërmjet Rregulloreve të BE-së dhe udhëzimeve përkatëse të BEREC, të cilat përfshijnë detyrime jo vetëm për tarifat roming me shumice dhe pakicë, por edhe detyrime për akseisn me shumicë roaming, transparencën për pajtimtarët si dhe përcaktime për FUP. Me qëllim plotësimin e kuadrit rregullator për implementimin e RLAH+ dhe RLAH me Kosovën, AKEP parashikon sa më poshtë:

1. Deri me 15.06.2019 AKEP do të miratojë cdo akt tjetër të nevojshëm për arritjen e objektivave të Marrëveshjes dhe rregullimeve për fazën tranzitore të RLAH+.
2. Deri më 31.12.2020 (2019) AKEP do të miratojë akte nënligjore të nevojshme për të siguruar zbatimin e rregullave mbi politikën e përdorimit të drejtë (FUP), rregullat për zbatimin e mekanizmit të derogimit të qëndrueshmërisë dhe kërkesat e transparencës.

AKEP do të bashkëpunojë me ARKEP që rregullat/aktet e tjera të jenë të koordinuara dhe uniforme si dhe të njëjta me rregullat e zbatueshme në Bashkimin Evropian, duke marrë në konsideratë kontekstin lokal në RSH dhe RK.

Akti i BE që do të përshtatet nga AKEP dhe ARKEP me rregulla për implementimin e RLAH midis RSH dhe RK (që propozohet të fillojë më 1.07.2020 ose 1.07.2021) është Rregullorja Implementuese e BE 2016/2286 e 15 Dhjetor 2016 *“On laying down detailed rules on the application of fair use policy and on the methodology for assessing the sustainability of the abolition of retail roaming surcharges and on the application to be submitted by a roaming provider for the purposes of that assessment”*. Kjo rregullore e BE do përshtatet në akt nen/ligjor për rregulla për përcaktimin e FUP dhe apliki

Aktet e BEREC të cilat do të përshtaten në kontekstin e roamingut midis RSH dhe RK janë:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on ëhole-sale access and separate sale of ser-vices)
- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines).

Dokumentat e mësipërme të BEREC dhe Rregulloret përkatëse të BE do të shërbejnë si dokumenta referues për interpretime të rregullimit të roamingut Shqipëri-Kosovë në regjimet RLAH+ dhe RLAH, dhe AKEP/ARKEP do koordinojnë për transpozimin e tyre në akte rregullatore përkatëse në kohën e duhuar, për ti dhënë mundësinë MNO-ve për zbatimin korrekt dhe në kohë të modleve RLAH+ dhe RLAH midis dy vendeve.

Përvec këtyre udhëzimeve, AKEP do të zhvillojë takime me MNO-të e RSH si dhe me ARKEP dhe MNO-të e RK për t'u konsultuar/sqaruar në lidhje me zbatimin e rregullave për RLAH+ dhe RLAH.

3. Detajet për rregullimin e Roamingut me Kosovën

Me poshte eshte propozimi i plote i AKEP per rregullimin e tarifave te roamingut me Kosoven si dhe aspekte te tjera te lidhura me roamingun me Kosoven, i pergatitur ne bashkepunim me ARKEP. Propozimi bazohet ne dokumentat e BE-se per rregullimin e roamingut, Rregullore (BE) 531/2012 e amenduar nepermjet Rregullore (BE) 2120/2015 dhe Rregullore (BE) 920/2017, duke perfshire percaktimet kryesore te kesaj rregulloreje ne lidhje me RLAH/RLAH+, dhe detyrimet shoqeruese per aksesin me shumice roaming dhe transparencen.

Percaktimet kryesore me poshte do jene pjese e vendimeve individuale te AKEP per tre operatorët celulare, ndersa nje pjese tjeter mund te perfshihen ne nje akt te vecante te perbashket per te tre operatorët.

1. Objekti dhe fusha e veprimit

1. Objekt i ketij rregullimi eshte percaktimi i modaliteteve dhe kushteve per zbatimin e *“Marrëveshje për heqjen e cmimeve të shërbimeve roaming për rrjetet publike të komunikimeve të lëvizshme ndërmjet ministrive përgjegjëse për fushën e komunikimeve elektronike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë”* të nënshkruar në Pejë më 26.11.2018 (më poshtë Marrëveshja). Ky akt percakton rregullat për të garantuar që përdoruesit e rrjeteve publike celulare në RSH nuk paguajnë tarifa më të larta për shërbimet celulare gjatë roamingut në RK në krahasim me tarifat konkurruese që paguajnë kur janë në RSH për thirrje dalëse dhe hyrëse, dërgimin dhe marrjen e SMS-ve dhe kur përdorin shërbime të komunikimit me paketa të të dhënave (packet switched data) dmth akses në Internet, duke kontribuar kështu në heqjen e barrierave ekonomike midis RSH dhe RK, duke arritur ndërkohë një nivel të lartë të mbrojtjes së konsumatorit, dhe nxitje të konkurrencës dhe transparencës në treg, duke ofruar njëkohësisht stimul për inovacion dhe zgjidhje të konsumatorit.

Akti percakton kushte për aksesin me shumicë në rrjet publik të komunikimeve celulare me qëllim ofrimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut. Ai gjithashtu percakton rregulla tranzitore për tarifat që mund të aplikohen nga ofruesit e roamingut për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut për thirrjet zanore dhe SMS-të e origjinura dhe terminuara midis RSH dhe RK si dhe për shërbimet e komunikimit me të dhëna të përdorura nga klientët roaming gjatë kohës që përdorin roaming në një rrjet publik celular në RSH dhe RK. Rregullat janë të aplikueshme si për tarifat me shumicë dhe ato me pakicë për shërbimet roaming dhe të lidhura me to, për roamingun midis RSH dhe RK.

2. Përcaktimet në këtë akt përfshijnë gjithashtu rregulla që synojnë rritjen e transparencës së tarifave dhe përmirësime në informacionin për tarifat për përdoruesit e shërbimeve roaming.
3. Rregullat janë detyrueshmë për tu zbatuar nga sipërmarrësit e rrjeteve publike celulare të autorizuar në RSH sipas ligjit 9918. Rregulla reciproke do të aplikohen paralelisht dhe në RK.
4. Bazuar në Marrëveshjen e Roamingut Shqipëri-Kosovë dhe neni 55, pika 2/c e Ligjit 9918, tarifat e mëposhtme janë objekt rregullimi nga AKEP sipas përcaktimeve të këtij Akti:
  - a. Tarifat me shumicë të roamingut që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, kur pajtimtarët e këtyre të fundit janë në roaming në Shqipëri;

- b. Tarifat me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare që operatorët celularë të RSH aplikojnë për operatorët celularë të RK, për thirrje që janë të lidhura me roamingun ndërkombëtar midis dy vendeve;
  - c. Tarifat me pakicë që operatorët celularë të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre, kur këta të fundit janë në roaming në Kosovë
5. Objekti i rregullimit të tarifave të shërbimeve roaming përfshin dhe kushtet shoqëruese/detyrimet e operatorëve celularë të RSH në lidhje me aksesin me shumicë për MNO të RK si dhe transparencën dhe mbrojtjen e pajtimtarëve të shërbimeve celulare të MNO-ve të RSH për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut midis Shqipërisë dhe Kosovës.

2. Detyrime për Aksesin me shumicë roaming

1. Operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë (RSH) duhet të plotësojnë të gjitha kërkesat e arsyeshme për akses në nivel me shumicë nga operatorët celularë të Republikës së Kosovës (RK) për roaming në RSH.
2. Operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë mund të refuzojnë kërkesat për aksesin me shumicë roaming nga operatorët e RK vetëm në bazë të kritereve objektive, sipas rregullave/udhëzimeve përkatëse të AKEP.
3. Aksesin me shumicë roaming do të përfshijë aksesin në të gjithë elementët e rrjetit dhe në facilitetet shoqëruese, shërbimet, softuerët dhe sistemet e informacionit përkatës, të nevojshme për ofrimin e shërbimeve të rregulluara roaming për pajtimtarët roaming.
4. Rregullat për tarifën me shumicë të shërbimeve të rregulluara të roamingut të përcaktuara në pikën 3 do të zbatohen për sigurimin e aksesit në të gjithë komponentët e aksesit me shumicë roaming të përmendur në paragrafin 3 më sipër, përveç nëse të dy palët në marrëveshjen e roamingut me shumicë shprehimisht bien dakort që çdo tarifë maksimale e roaming me shumicë që rezulton nga zbatimi i marrëveshjes nuk shtë objekt i tarifave maksimale me shumicë për perioudhën e vlefshëmrisë së marrëveshjes.

Pavarësisht paragrafit të mësipërm, në rastet e rishitjes së aksesit me shumicë roaming, operatorët celularë mund të aplikojnë tarifa të drejta dhe të arsyeshme për komponentët që nuk janë pjesë e paragrafit 3 më sipër.

5. Operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë detyrohet të **përgatisin** një ofertë referencë të aksesit roaming dhe t'a vënë në dispozicion operatorëve të rrjeteve celulare nga Republika e Kosovës, të cilët kërkojnë akses me shumicë në shërbimet e Roamingut, sipas këtyre rregullave si dhe udhëzimeve të AKEP, duke marrë në konsideratë dokumentat përkatës të BE-së dhe BEREC (**si Rregullore (EU) 531/2012 e amenduar me Rregullore (BE) 2015/2120, Rregullore (BE) 2017/920, Udhëzimet e BEREC...**). Ofertat referencë/marrëveshjet e roamingut midis operatorëve mund të përfshijnë kushte për parandalimin e roamingut të përhershëm ose përdorimin abuziv të aksesit roaming me

shumicë si dhe të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare, të aplikueshme edhe për palë të treta që mund të shërbejnë si ndërmjetës/tranzitues në shkëmbimin e trafikut zanor. AKEP ka të drejtë të imponojë ndryshime në ofertat referencë të operatorëve të RSH për roamingun.

6. MNO duhet ti japin operatorit celular të RK një draft kontratë sipas përcaktimeve të kësaj pike, për akses roaming me shumicë jo më vonë se një muaj nga kërkesa fillestare për akses. Aksesit me shumicë roaming duhet të jepet brenda një afati të arsyeshëm kohor, por jo më vonë se 3 muaj nga nënshkrimi i kontratës. MNO që marrin kërkesë për akses me shumicë roaming dhe kërkusit e aksesit duhet të negociojnë në good faith.

Pavarësishit përcaktimeve në këtë pikë dhe kohës së nevojshme për amendimin e marrëveshjeve ekzistuese roaming, MNO kanë detyrim të aplikojnë tarifën me shumicë të roamingut me operatorët celularë të Kosovës sipas termave dhe afateve të përcaktuara në këtë akt.

3. Rregullimi i tarifave me shumicë të roamingut dhe terminimit të thirrjeve ndërkombëtare.

1. Tarifat maksimale me shumicë të Roamingut që operatorët e rrjeteve celulare në Republikën e Shqipërisë, në rolin e operatorit të rrjetit të vizituar, mund të aplikojnë ndaj operatorëve të rrjeteve celulare nga Republika e Kosovës për ofrimin e shërbimit të rregulluar të thirrjeve të origjinuara në rrjetin e vizituar, përfshirë midis të tjerave kostot e origjinimit, tranzitimit dhe terminimit, shërbimit të rregulluar të SMS-ve të origjinuar në rrjetin e vizituar, të shërbimit të rregulluar të roamingut të të dhënave si dhe për terminimin e thirrjeve ndërkombëtare të lidhura me shërbimet e roamingut midis RSH dhe RK, nuk duhet të jenë më të larta se ato të specifikuara në tabelën në vijim. **(2 Alternativa për keshillim publik).**

Tabela 1/1: Tarifat maksimale me shumicë për shërbimet e rregulluara të roamingut Shqipëri-Kosovë: Alternativa 1

	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	Terminimi i Thirrjeve të lidhura me roamingun (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/GB)
	(1)	(2)	(3)	(4)
15 Qershor 2019	0.050	0.040	0.02	10.0
01 Korrik 2020	0.050	0.025	0.02	7.7
1 Korrik 2021	0.032	0.016	0.01	6.0
1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	4.5

1 Korrik 2023	0.032	0.016	0.01	3.5
1 Korrik 2024	0.032	0.016	0.01	3.0
1 Korrik 2025	0.032	0.016	0.01	2.5

Shënim: Tarifat në euro, pa TVSH.

Tabela 1/1:Tarifat maksimale me shumicë për shërbimet e rregulluara të roamingut Shqipëri-Kosovë: Alternativa 2

Data e fillimit	Thirrjet e rregulluara roaming (€/min)	Terminimi I Thirrjeve të lidhura me roamingun (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transferim i të dhënave (€/GB)
	(1)	(2)	(3)	(4)
15 Qershor 2019	0.050	0.025	0.02	7.7
1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	6.0
1 Korrik 2021	0.032	0.016	0.01	4.5
1 Korrik 2022	0.032	0.016	0.01	3.5
1 Korrik 2023	0.032	0.016	0.01	3.0
1 Korrik 2024	0.032	0.016	0.01	2.5

Shënim: Tarifat në euro, pa TVSH

- Tarifat maksimale të referuara në pikën 1 më sipër janë të aplikueshme midis cdo operatori të RSH dhe cdo operatori të RK.
- Operatorët e rrjeteve celulare duhet të tarifojnë për thirrjet e rregulluara në bazë sekonde dhe nuk janë të lejuar të aplikojnë call set up fee apo kohe fillestare minimale tarifimi më të gjatë se 30 sekonda. Tarifimi për SMS dhe MMS është në bazë të njësive, ndërsa për të dhënat në Kilobyte.
- Asnjë prej operatorëve të përfshirë në roamingun Shqipëri-Kosovë nuk duhet të ndryshojë karakteristikat teknike të SMS-ve në roaming nga karakteristikat teknike të SMS-ve të ofruara në tregun vendas.

4. Rregullimi i tarifave më pakicë të roamingut

- Duke filluar nga data 1 Korrik 2021 (2020), tarifatat me pakicë që operatorët e rrjeteve celulare të RSH aplikojnë për pajtimtarët e tyre për shërbimet e roamingut në RK duhet të jenë të njëjta me tarifatat e aplikuara në RSH, sipas rregullit RLAH.

2. Në periudhën 15 Qershor 2019 deri më 30 Qershor 2021 (2020), operatorët celularë në RSH mund të aplikojnë një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit, sipas rregullit RLAH+.
3. Zbatimi i rregullave të RLAH dhe RLAH+ nga operatorët e RSH për tarifën me pakicë të pajtimtarëve të tyre për shërbimet e roamingut në RK do të kryhet sipas përcaktimeve të këtij akti dhe akteve të tjera të nxjerra nga AKEP në bashkëpunim me ARKEP për këtë qëllim.
4. Gjatë periudhës tranzitore të referuar në pikën 2 më sipër, përkatësisht nga data 15 Qershor 2019 deri më datë 30 Qershor 2021 (2020), operatorët e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë për pajtimtarët e tyre që janë në roaming në RK një tarifë shtesë (surcharge) mbi tarifën përkatëse me pakicë brenda vendit (domestic price) për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut në Republikën e Kosovës. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut nga operatorët celularë të RSH nuk duhet të tejkalojë tarifën maksimale me shumicë të specifikuar në Tabelën 1, paragraf 3.1 më sipër, sipas periudhave përkatëse: për thirrjet dalëse vlerat e kolonës (1), për thirrjet hyrëse vlerat e kolonës (2), për SMS të dërguar vlerat e kolonës (3), për përdorimin e internetit (data) vlerat e kolonës (4) .

Tarifa totale me pakicë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të roamingut në RK, e cila përfshin tarifën brenda vendit në RSH dhe tarifën shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut të specifikuar në paragrafin më sipër nuk duhet të tejkalojë vlerat si vijon (pa TVSH), **0.19€/min për thirrjet dalëse, 0.06€ për SMS e dërguar dhe 0.18 € për MB për përdorur**, duke realizuar njëkëhësisht të dy kushtet sipas tabelës në vijim.

Tabela 2/1: Tarifat maksimale me pakicë të operatorëve të RSH për roamingun në RK sipas modelit RLH+ (Alternativa 1)

Periudha	Thirrjet e dalëse (€/min)	Thirrjet Hyrëse (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transmetimi i të dhënave (€/GB)
Nga 15 Qershor 2019	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.19	0.040	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale por ≤ 180
01 Korrik 2020- 30.06.2021	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.19	0.025	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 180

Shënim: Vlerat në euro pa TVSH

Tabela 2/2: Tarifatat maksimale me pakicë të operatorëve të RSH për roamingun në RK sipas modelit RLH+ (Alternativa 2)

Periudha	Thirrjet e dalëse (€/min)	Thirrjet Hyrëse (€/min)	SMS të dërguar (€/SMS)	Transmetimi i të dhënave (€/GB)
01 Korrik 2019- 30.06.2020	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.19	0.025	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 0.06	Domestic Retail + Roaming Wholesale, por ≤ 180

Shënim: Vlerat në euro pa TVSH

Ofruesit e shërbimeve të rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë tarifë shtesë për shërbimin e rregulluar të SMS-ve të marra në roaming dhe voicemail të marrë në roaming në RK. Ky përcaktim është pavarësisht tarifave të aplikueshme për dëgjimin e këtyre mesazheve.

Tavanet e tabëlës më sipër për tarifatat shtesë me pakicë dhe tarifatat Totale me pakicë për roaming të shprehur në euro, duhet të konvertohen në LEK duke përdorur Kursin Mesatar të Këmbimit Lek/Euro i tremujorit të parë të vitit përkatës, sipas publikimit të Bankës së Shqipërisë në raportet periodike tremujore ose llogaritjeve në bazë të të dhënave në faqen eeb të BSH.

- Me efekt nga data 01 Korrik 2021 (2020), ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të aplikojnë asnjë tarifë shtesë për shërbimet e rregulluara të Roamingut (thirrjet dalëse dhe të marra, SMS dhe të dhëna/Data), përveç çmimit të shitjes me pakicë brenda vendit për pajtimtarët e tyre, të cilët janë në Roaming në Republikën e Kosovës.
- Ofruesit e rrjeteve celulare në RSH mund të aplikojnë një "*Politikë të përdorimit të drejtë*" (*Fair use policy*) për shfrytëzimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me pakicë në raport me çmimet e shitjes me pakicë të aplikuara brenda vendit, me qëllim që të parandalojnë përdorimin abuziv ose jo normal të shërbimeve të Roamingut me pakicë nga pajtimtarët, siç janë: përdorimi permanent i shërbimeve të Roamingut, modifikimi i CLI etj.
- Në rrethana specifike dhe të jashtëzakonshme, me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së modelit të tarifimit RLH+ në nivel kombëtar, kur një ofrues i Roamingut (MNO) nuk është në gjendje të mbulojë kostot totale aktuale dhe të parashikuara të tij për ofrimin e shërbimeve të rregulluara të Roamingut me RK, me të ardhurat totale aktuale dhe të projektuara të tij nga ofrimi i shërbimeve të tilla, ofruesi i Roamingut mund të kërkojë nga AKEP për dhënien e autorizimit për të aplikuar një tarifë shtesë, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga AKEP. Kjo tarifë shtesë do të zbatohet vetëm në masën e nevojshme për të

mbuluar kostot e ofrimit të shërbimeve të rregulluara roaming me pakicë, duke marrë parasysh tarifat maksimale të shitjes me shumicë në periudhën përkatëse.

8. Çfarëdo tarife shtesë e aplikuar për shërbimet e rregulluara të Roamingut në modelin RLAH sipas pikës 7 më sipër nga ofruesit e rrjeteve celulare në RSH nuk duhet të tejkalojë tarifat maksimale me shumicë të specifikuara në paragrafin 3.1, Tabela 1 më sipër, sipas periudhës përkatëse.
  9. Gjatë periudhës tranzitore (RLAH+), nuk ndalohen ofertat të cilat i mundësojnë klientëve roaming, përdorimin e sasive të caktuara të shërbimeve roaming, sipas tarifave fikse ditore ose të tjera, me kushtin që konsumi i plotë i sasisë së lejuar të cojë në tarifë për njësi për thirrjet e kryera, thirrjet e marra, mesazhet SMS të dërguara dhe shërbimet e të dhënave (data) të cilat nuk duhet të tejkalojnë çmimin përkatës brenda vendit plus tarifën shtesë maksimale të përcaktuara për periudhën tranzitore.
  10. Ofruesit e roamingut mund të ofrojnë dhe klientët roaming mund të zgjedhin me vetdije, një tarifë roaming të ndryshme nga ato të rregulluara sipas modelit RLAH dhe RLAH+, në bazë të të cilës klientët roaming përfitojnë nga një tarifë për shërbimet roaming të ndryshme nga ato të rregulluara në mungesë të një zgjedhjeje të tillë. Ofruesi i roamingut duhet t'i kujtojë/informojnë këtyre klientëve roaming për natyrën e avantazheve roaming që ata po heqin dorë për shkak të zgjedhjes së tyre.⁶
- Pavarësisht nënparagrafit të parë, ofruesit e roamingut do të zbatojnë automatikisht një grup tarifash në përputhje me përcaktimet për RLAH dhe paragrafin për RLAH+ të këtij neni për të gjithë klientët ekzistues dhe të rinj roaming automatikisht.
- Çdo klient në roaming mundet në çdo kohë të kërkojë të kalojë në ose nga një tarifë e caktuar në përputhje me përcaktimet për RLAH dhe paragrafin për RLAH+ të këtij neni. Kur konsumatorët roaming me vetdije zgjedhin të kalojnë ose kthehen në një tarifë të caktuar në përputhje me nenet (RLAH) dhe paragrafin (RLAH+) të këtij neni, çdo kalim duhet të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, do të jetë pa pagesë dhe nuk do të kërkojë kushte ose kufizime që kanë të bëjnë me elementet e abonimit, përveç roamingut. Ofruesit e roamingut mund të vonojnë kalimin derisa tarifa e mëparshme e roamingut të jetë efektive për një periudhë minimale të përcaktuar jo më shumë se dy muaj.
11. Ofruesit e roamingut duhet të sigurojnë që një kontratë që përfshin çdo lloj shërbimi me pakicë të rregulluar të roamingut specifikon karakteristikat kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut, duke përfshirë në veçanti:

---

⁶ Roaming providers may offer, and roaming customers may deliberately choose, a roaming tariff other than one set in accordance with Articles 6a, 6b, 6c and paragraph 1 of this Article, by virtue of which roaming customers benefit from a different tariff for regulated roaming services than they would have been accorded in the absence of such a choice. The roaming provider shall remind those roaming customers of the nature of the roaming advantages which would thereby be lost.

(a) planin tarifyor ose planet tarifyore specifike dhe, për secilin plan tarifyor, llojet e shërbimeve të ofruara, duke përfshirë volumin/sasinë e komunikimeve;

(b) çdo kufizim të imponuar në konsumin e shërbimeve me pakicë të rregulluara roaming të ofruara në nivelin e çmimit vendas të shitjes me pakicë të aplikueshëm, në veçanti informacionin sasiar mbi mënyrën se si zbatohet ndonjë politikë e përdorimit të drejtë duke iu referuar çmimeve, volumeve ose parametrave të tjerë kryesore të shërbimit me pakicë të rregulluar të roamingut.

Ofruesit e roamingut publikojnë informacionin e përmendur në nënparagrafin e parë.

5. Transparenca për tarifat me pakicë për thirrjet dhe SMS në roaming

1. Për të njoftuar klientët roaming për faktin se ata do të jenë objekt i tarifave të roamingut kur bëjnë ose marrin një telefonatë ose kur dërgojnë një mesazh SMS, operatori celular, përveç kur klienti ka njoftuar operatorin se ai nuk e kërkon këtë shërbim, i ofron klientit, automatikisht me anë të një Shërbimi Mesazhi, pa vonesa të panevojshme dhe pa pagesë, kur ai hyn në KOSOVE, informacion bazë të personalizuar tarifyor për çmime e roamingut (përfshirë TVSH) që aplikohen për atë pajtimtar për thirrjet telefonike dalëse dhe hyrëse dhe për dërgimin e mesazheve SMS kur ai ndodhet në Kosovë.

Informacioni bazë i personalizuar për tarifat do të shprehet në monedhën LEK dhe duhet të përfshijë informacion mbi:

(a) çdo politikë të përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj pajtimtarit kur ai bën roaming në Kosovë si dhe tarifat shtesë që zbatohen për tejkalim të limiteve sipas kësaj politike të përdorimit të drejtë; dhe

(b) çdo tarifë shtesë që zbatohet në përputhje me RLAH+ (pika 4/7 dhe 8).

Operatori gjithashtu do të përfshijë në informacion numrin falas të përmendur në paragrafin 2 për marrjen e informacionit më të detajuar dhe informacion mbi mundësinë e aksesit në shërbimet e emergjencës duke telefonuar pa pagesë numrin unik European të emergjencave 112.

Pajtimtari duhet të ketë mundësinë që pas çdo mesazhi të cituar më sipër të njoftojë pa pagesë dhe në mënyrë të lehtë MNO, se ai nuk kërkon Shërbimin e Mesazhit automatik. Një pajtimtar që ka njoftuar se nuk kërkon Shërbimin e Mesazhit automatik ka të drejtë në çdo kohë dhe pa pagesë të kërkojë nga MNO që të ofrojë përsëri shërbimin.

MNO duhet t'u ofrojë pajtimtarëve të verbër ose me shikim të pjesshëm informacionin bazë tarifyor të personalizuar të përmendur në nënparagrafin e parë automatikisht, me thirrje zanore, pa pagesë, nëse pajtimtari e kërkon këtë shërbim.

Nënparagrafi i parë, i dytë, i katërt dhe i pestë, i kësaj pike me përjashtim të referencës për politikën e përdorimit të drejtë dhe tarifat shtesë që zbatohen në përputhje me npikaën 4/7 dhe 8, do të zbatohen gjithashtu për shërbimet e roamingut për thirrjet zanore dhe SMS të përdorura nga pajtimtarët gjatë roamingut edhe në shtete të tjera përveç Kosovës.

2. Përveç përcaktimeve të paragrafit 1, pajtimtarët kanë të drejtë të kërkojnë dhe të marrin informacion tarifor më të detajuar dhe të personalizuar për tarifën e roamingut që aplikohen në rrjetin e vizituar në Kosovë për thirrjet zanore dhe SMS dhe informacione mbi masat e transparencës të zbatueshme në bazë të këtyre Rregullave, me anë të një thirrje zanore ose me SMS. Ky informacion duhet të merret nëpërmjet një thirrje telefonike ose SMS pa pagesë drejt një numri të përcaktuar nga MNO për këtë qëllim. Detyrimet e parashikuara në paragrafin 1 nuk do të zbatohen për pajisjet që nuk mbështesin funksionalitetin SMS.

2a. MNO duhet të dërgojë një njoftim për pajtimtarin roaming kur sasia e përdorimit të drejtë të thirrjeve zanore ose SMS roaming të rregulluara, është konsumuar plotësisht ose kur arrihet niveli prag i përdorimit i aplikuar në përputhje me Pikën 4/7-8. Ky njoftim duhet të tregojë tarifën shtesë që do të aplikohet për konsumin e cdo njësie shtesë të shërbimeve të rregulluara të roamingut të thirrjeve zanore ose SMS-ve. Çdo pajtimtar ka të drejtë të kërkojë nga MNO që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe falas, të kërkojë nga MNO të ofrojë përsëri shërbimin.

3. MNO duhet t'u sigurojë të gjithë konsumatorëve informacion të plotë mbi tarifën e aplikueshme në roaming, në kohën e nënshkrimit të kontratës apo fillimit të përdorimit të shërbimeve celulare. MNO gjithashtu do t'u sigurojë pajtimtarëve të tij roaming me përditësime mbi tarifën e roamingut në fuqi, pa vonesa të panevojshme dhe sa herë që ka një ndryshim në këto tarifa.

Pas kësaj MNO do të dërgojë në intervale të arsyeshme kohore një kujtesë pajtimtarëve që kanë zgjedhur një plan të ndryshëm tarifor nga tarifën e rregulluar të roamingut me Kosovën.

4. MNO duhet t'i vërë në dispozicion pajtimtarëve të tij informacionin se si të shmangin roamingun e padëshiruar në rajonet kufitare. MNO duhet të ndërmarrë hapa të arsyeshëm për të mbrojtur pajtimtarët e tij nga pagesa e tarifave për roaming e padëshiruar ndërsa ndodhen në Shqipëri.

6. Transparenca dhe mekanizma mbrojtës për shërbimet me pakicë roaming për të dhënat.

1. MNO duhet të sigurojnë që pajtimtarët e tyre roaming, para dhe pas nënshkrimit të një kontrate, të jenë të informuar në mënyrë adekuate për tarifën që zbatohet për përdorimin e shërbimeve të rregulluara të roamingut të të dhënave, në mënyrë që lehtësojnë kuptimin e pajtimtarëve për pasojat financiare të përdorimit të tillë dhe t'i lejojnë ata të monitorojnë dhe kontrollojnë shpenzimet e tyre në shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara në përputhje me paragrafët 2 dhe 3.

Kur është e përshtatshme, MNO informojnë pajtimtarët e tyre, para nënshkrimit të një kontrate dhe në mënyrë të rregullt pas kësaj, të rrezikut të lidhjes në internet dhe shkarkimit të të dhënave në mënyrë automatike dhe të pakontrolluar. Gjithashtu, ofruesit e roamingut duhet t'i njoftojnë klientët e tyre, pa pagesë dhe në mënyrë të qartë dhe lehtësisht të kuptueshme, si t'i ndërpresin këto lidhje automatike të roamingut të të dhënave për të shmangur konsumin e pakontrolluar të shërbimeve roaming të të dhënave.

2. Një mesazh automatik nga ofruesi i roamingut duhet të informojë klientin roaming që ky i fundit është duke përdorur shërbimet e rregulluara të roamingut të të dhënave dhe të ofrojë informacion bazë të personalizuar tarifor (në monedhën vendase-LEK) për tarifën e aplikueshme për ofrimin e shërbimeve të roamingut të të dhënave të rregulluara për atë klient roaming në Kosovë, përveç kur klienti ka njoftuar ofruesin e roamingut se ai nuk e kërkon këtë informacion.

Ky informacion bazë tarifor i personalizuar duhet të përfshijë informacion mbi:

(a) çdo politikë të përdorimit të drejtë që aplikohet ndaj klientit roaming në roaming në Kosovë dhe tarifën shtesë që zbatohet në tejkalim të çdo limiti sipas kësaj politike të përdorimit të drejtë; dhe

(b) çdo shtesë që zbatohet në përputhje me RLAH+.

Informacioni do të dërgohet në pajisjen celulare të klientit roaming, për shembull me një mesazh SMS, një e-mail ose një dritare pop-up në pajisjen celulare, sa herë që klienti roaming hyn në KOSOVË dhe inicion për herë të parë një shërbim roaming të të dhënave në Kosovë. Ai do të ofrohet pa pagesë në momentin që klienti roaming inicion një shërbim roaming të rregulluar të të dhënave, me një mjet të përshtatshëm për të lehtësuar pranimin dhe kuptimin e lehtë të tij.

Një klient i cili ka njoftuar ofruesin e tij të roamingut se ai nuk kërkon informacionin tarifor automatik, ka të drejtë në çdo kohë dhe pa pagesë për të kërkuar nga ofruesi i roamingut që ta ofrojë përsëri këtë shërbim.

2a. Ofruesi i roamingut duhet të dërgojë një njoftim kur vëllimi i përdorimit të drejtë të shërbimit të rregulluar të roamingut të të dhënave është konsumuar plotësisht ose çdo prag përdorimi i aplikuar në përputhje me RLAH+ është arritur. Ky njoftim duhet të tregojë tarifën shtesë që do të aplikohet për çdo konsum shtesë të shërbimeve roaming të të dhënave të rregulluara nga klienti roaming. Çdo klient ka të drejtë të kërkojë nga ofruesi i roamingut që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe falas, të kërkojë nga ofruesi i roamingut të ofrojë përsëri shërbimin.

3. Çdo ofrues i roamingut do t'u japë të gjithë klientëve të tyre roaming mundësinë të zgjedhin me vetdije dhe pa pagesë për një facilitet që siguron informacionin në kohën e duhur mbi konsumin e akumuluar të shprehur në sasi ose në monedhën LEK për shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara dhe të cilat garantojnë që pa miratimin e shprehur të klientit, shpenzimet e akumuluar për shërbimet e roamingut të të dhënave të rregulluara gjatë një periudhe të caktuar përdorimi, duke përjashtuar MMS faturuar në bazë njësie, nuk tejkalon një limit të specifikuar financiar.

Për këtë qëllim, ofruesi i roamingut do të vë në dispozicion një ose më shumë kufizime maksimale financiare për periudha të caktuara të përdorimit, me kusht që klienti të informohet paraprakisht për shumën përkatëse të vëllimit. Një nga këto kufizime (kufiri financiar i parazgjedhur/default) duhet të jetë jo më i madh se 5000 LEK (outstanding charges) për çdo periudhë faturimi mujor (pa TVSH).

Në mënyrë alternative, ofruesi i roamingut mund të vendosë kufijtë e shprehur në vëllim, me kusht që klienti të informohet paraprakisht për shumat përkatëse financiare. Një nga këto kufizime (kufiri i vëllimit të paracaktuar/default) do të ketë një shumë financiare përkatëse që nuk i kalon 5000 LEK (outstanding charges) për çdo periudhë faturimi mujor (pa TVSH).

Përveç kësaj, ofruesi i roamingut mund t'u ofrojë klientëve të tij roaming kufizime të tjera maksimale mujore të ndryshme nga at më sipër, dhe që mund të jenë më të larta ose më të ulëta se niveli 5000 LEK.

Kufijtë e parazgjedhur të përmendur në nënparagrafin e dytë dhe të tretë do të zbatohen për të gjithë klientët që nuk kanë zgjedhur një limit tjetër.

Çdo ofrues i roamingut duhet gjithashtu të sigurojë që një njoftim i duhur t'i dërgohet pajisjes mobile të klientit roaming, për shembull me një mesazh SMS, një e-mail ose një dritare pop-up në kompjuter, kur shërbimet e roamingut të të dhënave kanë arritur 80% të kufirit financiar ose sasior të rënë dakord. Çdo klient ka të drejtë të kërkojë nga ofruesi i roamingut që të ndërpresë dërgimin e njoftimeve të tilla dhe do të ketë të drejtë, në çdo kohë dhe pa pagesë, të kërkojë nga ofruesi që ta ofrojë përsëri shërbimin.

Kur arrihet kufiri financiar ose sasior, pajisjes së lëvizshme të klientit roaming do t'i dërgohet një njoftim. Ky njoftim duhet të tregojë procedurën që duhet ndjekur nëse klienti dëshiron të vazhdojë të përdorë këto shërbime dhe koston e lidhur me çdo njësi shtesë që do të konsumohet. Nëse klienti roaming nuk përgjigjet siç kërkohet në njoftimin e marrë, ofruesi i roamingut menjëherë pushon të ofrojë dhe të tarifojë klientin roaming për shërbimet e rregulluara të roamingut të të dhënave, përveç dhe derisa klienti roaming të kërkojë vazhdimin ose rinisjen e ofrimit të këtyre shërbimeve.

Kurdo që një klient roaming kërkon të zgjedhë ose të heqë një limit financiar ose sasior, ndryshimi do të bëhet brenda një dite pune nga marrja e kërkesës, ai duhet të jetë pa pagesë dhe nuk do të sjellë kushte ose kufizime që u përkasin elementeve të tjerë të pajtimit.

4. Paragrafët 2 dhe 3 nuk do të zbatohen për pajisjet makine për makine (machine-to-machine) që përdorin komunikimin e të dhënave celulare.
5. Ofruesit e roamingut duhet të ndërmarrin hapa të arsyeshëm për të mbrojtur klientët e tyre nga pagesa e tarifave për roaming për shërbimet e roamingut të padëshiruar, ndërsa ndodhen në Shqipëri. Kjo përfshin informimin e klientëve se si të shmanget roamingu i padëshiruar në rajonet kufitare.
6. Ky nen, me përjashtim të paragrafit 5 të nënparagrafit të dytë të paragrafit 2 dhe të paragrafit 2a, dhe objekt i nënparagrafit të dytë dhe të tretë të këtij paragrafi, do të zbatohet gjithashtu për shërbimet e roamingut të të dhënave të përdorura nga klientët roaming që udhetojnë në vende të tjera përveç Kosovës dhe ofrohet nga një ofrues i roamingut.

Kur konsumatori zgjedh facilitetin e përmendur në paragrafin e parë të paragrafit 3, kërkesat e parashikuara në paragrafin 3 nuk do të zbatohen nëse operatori i rrjetit të vizituar në vendin e vizituar, përveç Kosovës, nuk lejon ofruesin e roamingut të monitorojë përdorimin e shërbimeve të klientit të tij në kohë reale.

Në një rast të tillë, konsumatori do të njoftohet me një mesazh SMS kur hyjnë në një vend të tillë, pa vonesa të panevojshme dhe pa pagesë, që informacioni mbi konsumin e akumuluar dhe garancia që klientit të mos kalojë kufirin e specifikuar financiar nuk janë të disponueshme gjatë roamingut në këtë shtet.

7. Detyrimi për njoftim dhe dhënie informacioni për AKEP

3. Operatorët e rrjeteve celulare duhet të njoftojnë 30 ditë përpara AKEP për ndryshimet e tarifave më pakicë për shërbimet roaming në RK si dhe zbatojnë detyrimet e njoftimit të pajtimtarit për këto ndryshime.
4. Operatorët e rrjeteve celulare duhet të depozitojnë në AKEP informacionn e kërkuar nga AKEP për të monitoruar zbatimin e përcaktimeve tpër RLAH+ dhe RLAH sipas kërkesave të AKEP.
5. AKEP ka të drejtë të zgjidhë mosmarrveshjet midis operatorëve të RK dhe RSH, për mosmarrveshje të lidhurar me aksesin në rrjetin e operatorëve celularë në RSH, përfshirë tarifat dhe cdo element tjetër të lidhur me zbatimin e përcaktimeve për rregullin RLAH dhe RLAH+.

5. Efektet e ndryshimeve të roamingut Shqipëri-Kosovë

Bazuar në informacionin për tarifatat me shumicë dhe me pakicë aktualë të roamingut me Kosovën në kapitullin 3 si dhe në propozimin e bërë në kapitullin 4 për roamingun nga 15 Qershor 2019 e në vijim, rezultojnë se:

- Një ndër shërbimet kryesore të roamingut aktualisht është data roaming, dhe tarifatat e propozuara me shumicë janë në nivelin maksimal (me ndonjë përjashtim) apo mbi nivelin mesatar aktualisht të aplikuar midis të gjithë operatorëve MNO të RSH dhe RK, pra pa impakt negativ përkeqsues për operatorët për të ardhurat me shumicë, ceteris paribus;
- Tarifatat e MTR ndërkombëtar që do jenë nën rregullim janë vetëm ato të lidhura me roamingun midis dy vendeve, pra me impakt të vogël në të ardhurat me shumicë nga terminimi i thirrjeve ndërkombëtare. Gjithashtu, operatorët MNO në të dy vendet në marrveshjet e tyre mund të parashikojnë kushte për parandalimin e përdorimit të paligjishmëm si modifikim CLI etj, dhe AKEP/ARKEP do bashkëpunojnë me MNO-të për gjetjen e zgjidhjeve optimale për adresimin e probleme të mundshme me modifikimin e CLI.
- MNO-të e RSH ofrojnë aktualisht tarifa me pakicë roaming me Kosovën të favorshme për pajtimtarët edhe në kushte komerciale, pra në mungesë të rregullimit të tyre. Madje Albtelecom ka filluar të implementojë model të ngjashëm me RLAH për roamingun me Kosovën në baza komerciale bazuar në marrveshjet favorizuese me operatorët e RK të lidhura ndër vite. Gjithashtu operatorët lejohen të ofrojnë paketat alternative për përdoruesit e tyre në roaming me Kosovën, dhe në shumë raste këto paketa mund të mos kenë nevojë për ndryshim për përputhshmëri me RLAH+ apo RLAH. Ato që mund të kërkojnë ndryshim janë tarifatat standarte roaming për thirrje, SMS dhe data që konsumohen jashtë paketave, të cilat do të duhet të reduktohen për të arritur në nivelin brenda vendit (RLAH) apo dhe RLAH+ sipas taveveve përkatëse të tarifave me pakicë roaming.

Midis 3 operatorëve ka diferenca të konsiderueshme për trafikun, të ardhurat dhe kostot me shumicë që vijnë dhe nga aplikimi i skontove të ndryshme si dhe në të ardhurat me pakicë. Pesha e të ardhurave me shumicë nga roamingu ndërkombëtar me Kosovën në raport me të ardhurat totale me shumicë nga roaming ndërkombëtar (me të gjitha vendet e botës) në 2017 ishte 2-3% për Vodafone Albania dhe Telekom Albania dhe 25% për Albtelecom. Gjithashtu Albtelecom dhe Telekom Albania aktualisht kanë të ardhura neto pozitive me shumicë (rreth 140 mijë dhe 20 mijë euro/vit respektivisht), ndërsa Vodafone Albania ka të ardhura neto negative me rreth 70 mijë euro në vit. Gjithashtu dhe në trafikun/të ardhura me pakicë ka diferenca të mëdha midis operatorëve. Vodafone Albania megjithëse ka një peshë shumë të vogël të trafikut inbound (kur qytetarët e Kosovës vizitojnë Shqipërinë) që varion nga 2 deri në 17% të totalit të tre operatorëve, trafiku i gjeneruar për thirrje telefonike dhe data nga pajtimtarët e Vodafone gjatë roaming në Kosovë përbën 66% dhe 82% të totalit të tre operatorëve. Për sa më sipër, pritët që impakti të jetë i ndryshëm tek tre operatorët që do të vijnë nga ndryshime në rishpërndarjen e trafikut inbound midis tre

operatorëve si dhe të sasisë së trafikut inbound/outbound të roamingut ndërkombëtar për shkak të ndryshimit të tarifave me shumicë dhe me pakicë për roamingun sipas modelit RLAH.

Megjithëse, impakti financiar tek operatorët pritet të jetë i ndryshëm, aplikimi i RLAH në BE ka rezultuar me përfitime të mëdha për përdoruesit celularë, dhe aplikimi i këtij modeli për Shqipërinë dhe Kosovën, pritet të sjellë rritje të mëteshmsme të përfitimeve të qytetarëve të dy vendeve nga implementimi i marrëveshjes.

Efektet në tarifat me pakicë

Në lidhje me efektet në tarifat me pakicë dhe mënyrën se si duhet të aplikohet nga operatorët regjimi RLAH dhe RLAH+ me Kosovën, AKEP do të nxjerrë udhëzime të vecanta të cilat do të bazohen në dokumentat e mëposhtëme të BEREC:

- BoR (16) 34 BEREC Guidelines on Regulation (EU) No. 531/2012 as amended by Regulation (EU) No. 2120/2015 (Excluding Articles 3, 4 and 5 on whole-sale access and separate sale of services)
- BoR (17) 56 BEREC GUIDELINES ON Regulation (EU) No 531/2012, as amended by Regulation (EU) 2015/2120 and Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 (Retail Roaming Guidelines)

Dokumenti i BEREC BoR (16) 34 jep udhëzime për mënyrën e implementimit të rregullave të roamingut sipas regjimit RLAH, duke përfshirë dhe fazën tranzitore RLAH+, dhe përfshin çështje të shërbimeve me pakicë dhe me shumicë të roamingut, përveç detyrimeve për aksesin me shumicë dhe shitjen e vecantë të roamingut.

Dokumenti i BEREC BoR(17) 56 përfshin udhëzime dhe për Fair Use policy sipas Rregullores Implementuese të BE 2016/2286. Ky dokument i BEREC jep në mënyrë të detajuar raste dhe shembuj të aplikimit të FUP sipas përcaktimeve të rregulluesve implementues të BE-së.

Ndër këto udhëzime/sqarime kryesore të përshtatur për Roamingun Shqipëri-Kosovë (kryesisht për fazën tranzitore RLAH+sipas BoR (16) 34) janë si më poshtë:

- Thirrje të rregulluara roaming përfshin thirrjet e kryera/marra nga pajtimtari i MNO të RSH gjatë roamingut në operatorin e rrjetit vizitues në RK, të cilat janë thirrje dalese drejt apo thirrje hyrese nga RSH dhe/ose RK, pjesë e marrëveshjes së roamingut. Pra në këto thirrje nuk përfshihen p.sh thirrjet e një pajtimtari të MNO të RSH drejt Kosovës kur ai ndodhet në Shqipëri (pasi nuk është në roaming në këtë rast), apo thirrjet e pajtimtarit kur është në roaming në RK që kanë destinacion apo janë origjinuar nga një shtet tjetër i ndryshëm ngë RSH dhe RK. I njëti sqarim vlen dhe për SMS-të. Ndërsa shërbimi i rregulluar i të dhënave në roaming përfshin përdorimin e Internetit të pajtimtarit të MNO të RSH në roaming në një rrjet MNO të vizituar në RK, pavarësisht teknologjisë së përdorur 2G, 3G apo 4G etj.
- Baza për tarifat roaming në modelet RLAH dhe RLAH+ do jene tarifat dhe sistemi tarifar i aplikuar për konsumin e shërbimeve brenda vendit. Në rastin e tarifave për njësi të thirrjeve, SMS-ve dhe Internetit, gjatë fazës tranzitore RLAH+ operatorët kanë të drejtë të aplikojnë një tarifë shtesë (ekstra) mbi tarifën përkatëse brenda vendit, por kjo tarifë ekstra nuk duhet të jetë më e madhe se tarifat përkatëse maksimale me shumicë sipas periudhës përkatëse. Njëkohësisht

tarifa totale roaming retail, tarifa brenda vendit (domestic retail) + Tarifën Ekstra, nuk duhet të tejkalojë tavanet e përcaktuara 0.19 Euro/min, 0.6 Euro/SMS dhe 180 euro/GB (pa TVSH). Tabela e mëposhtme paraqet tarifat ekstra (shtesat) maksimale mbi tarifat vendase dhe tavanet për tarifat totale roaming retail sipas RLAH+ (**Alternativa 2**).

TABELA 5.1: TAVANET PËR TARIFAT STANDARDE ME PAKICË TE ROAMINGUT ME KOSOVEN RLAH+ (ALTERNATIVA 2)

Periudha	Thirrjet e dalëse (Lek/min)	Thirrjet Hyrëse (Lek/min)	SMS të dërguar (LEK/SMS)	Transmetimi i të dhënave (Lek/GB/MB)
Formula	Domestic Retail + 7.50	6.00	Domestic Retail + 3.00	Domestic Retail +1155 Lek/GB) (Domestic Retail+ 1.13 Lek/MB)
Tavani	28.50	6.00	9.00	27,000.00 Lek/GB (26.37 Lek/MB)

Shënim: Vlerat në Lek me TVSH, Kursi i këmbimit i përdorur 1 Euro=125 Lek

- Tabelat e mëposhtme paraqesin tarifat aktuale standarte të roamingut me Kosovën, tarifat aktuale brenda vendit dhe tarifat e reja maksimale retail për roamingun në fazën tranzitore RLAH+.

TABELA 5.2: NDRYSHIM I TARIFAT STANDARDE TE ROAMINGUT ME KOSOVËN (RLAH+)

Tarifat aktuale standarte te roamingut me Kosoven (Mars 2019)

Operatori	Min dalëse (Lek/Min)	Min hyrëse (Lek/Min)	SMS (Lek/SMS)	Internet (Lek/MB)
Vodafone Albania	215	175	65	365
Telekom Albania	140	100	20	60
Albtelecom	25	25	10	20

Tarifat aktuale standarde brenda vendit (brenda vendit-Domestic retail)

Operatori	Min dalëse (Lek/Min)	Min hyrëse (Lek/Min)	SMS (Lek/SMS)	Internet (Lek/MB)
Vodafone Albania	39/29	0	13	99.94
Telekom Albania	39	0	12	99.94

Albtelecom	29	0	18	10.24

Tarifat maksimale me pakicë roaming sipas RLAH+ me Kosovën

Operatori	Min dalëse	Min hyrëse	SMS	Internet
	(Lek/Min)	(Lek/Min)	(Lek/SMS)	(Lek/MB)
Vodafone Albania	28.50	6.00	9.00	26.37
Telekom Albania	28.50	6.00	9.00	26.37
Albtelecom	28.50	6.00	9.00	26.37

- Në lidhje me paketat që përfshijnë njësi si minuta, SMS, apo MB, aplikimi i RLAH nënkupton që pajtimtari mund të konsumojë njësitë e përfshira në paketë sikur të ishte në Shqipëri dhe njësitë e konsumuara në roaming i zbriten nga njësitë e përfshira në paketë. Pas mbarimit të njërive të pakeetës pajtimtari tarifohet me tarifat përkatëse për njësi sikur të ishte brenda vendit. Për shërbimin e Internetit operatori ka të drejtë të aplikojë FUP (më poshtë). Gjatë regjimit RLAH+ operatori mund të tarifojë njësitë e konsumuara me tarifë maksimale sa tarifat përkatëse me shumicë dhe njësitë e konsumuara në roaming i zbriten nga njësitë e përfshira në paketë. Psh. Per cdo pajtimtar që ka një paketë (bundle) me minuta, SMS dhe Internet te përfshire ne pagesen fikse, operatori ka te drejte te qe gjate fazes tranzitore RLAH+ te aplikojte tarife shtese per njesite e pershira ne pakete dhe te konsumuara ne roaming ne Kosove tarifa shtese maksimale prej **7.5 lek/minute per thirrje dalese, 6 lek/Minute thirrje hyrese, 3 Lek/SMS te derguar dhe 1155 Lek/GB** (te gjitha keto tarifa me TVSH). Per shembullin e dhene ne tabele, konsumatori do te duhet te paguaje 1132 Lek shtese për konsumin në roaming gjatë fazës tranzitore RLAH+ për 50 minuta dalëse, 25 minuta hyrëse, 10 SMS të dërguara dhe 0.5 GB të konsumuar në roaming në Kosovë, mbi tarifën fikse që ka paguar për ofertën/pajtimin mujor. Në rast të përdoruesve me parapagim që kanë aktivizuar ofertë, ata duhet të kenë kredite në llogarinë e tyre, dhe tarifa shtesë i zbritet nga këto kredite sipas shpenzimeve të matura me tarifat e cituara.

TABELA 5.3: SHEMBULL I APLIKIMIT TË RLAH+ PËR BUNDLE

	Minuta Dalese	Minuta Hyrese	SMS	Internet (GB)
Sasite e përfshira ne pakete	1000	pa limit	500	1
Sasite e konsumuara ne Roaming	50	25	10	0.5
Tarifa maksimale shtesë RLAH+	7.50	6.00	3.00	1,155
Kosto Shtese (Lek me TVSH)	375.00	150.00	30.00	577.50
Sasite e mbetura	950	pa limit	490	0.5

Shënim: Tarifat/Shpenzimet ne Lek me TVSH

- Operatorët do kenë të drejtë që të ofrojnë paketa alternative roaming me Kosovën, por tarifat dhe tarifimi automatik do jetë sipas përcaktimeve të cituara më sipër (RLAH dhe RLAH+). Nëse pajtimtari dëshiron një paketë alternative roaming ai duhet të informohet nga operatori për mundësinë që ka për të konsumuar sipas RLAH apo RLAH+. Pra zgjedhja e pajtimtarit duhet të jetë me vetdije në kushte që ka informacion te plote tarifat sipas RLAH dhe RLAH+.
- Operatorët do kenë të drejtë që të ofrojnë paketa tarimore roaming me një tarifë fikse ditore ose çdo tarifë tjetër fikse roaming periodike dhe që përmbajnë një volum të caktuar të shërbimeve roaming të rregulluara. Këto paketa duhet të jenë si një opsion për klientët e tyre gjatë periudhës tranzitore përveç tarifave të rregulluara roaming. Kjo do të thotë që këto tarifa periodike fikse roaming nuk mund të jenë opsioni i vetëm tarifar i disponueshëm për pajtimtarët roaming.
- Një tarifë fikse periodike roaming ne perputhje me përcaktimet për RLAH+, mund te mos konsiderohet si tarifë alternative, me kushtin që konsumi i plotë i njësive të përfshira në paketë (pagesën fikse) rezulton në një tarifë për njësi të shërbimeve të rregulluara në roaming (thirrje, SMS dhe data), e cila nuk tejkalon shumën e tarifës vendase dhe me pakicë me tarifën shtesë maksimale sipas përcaktimeve të RLAH+. Për të bërë këtë vlerësim duhet të kryhen llogaritjet përkatëse nëse tarifa fikse është në përputhje me rregullat për RLAH+.

Detaje/udhëzime për aplikimin e RLAH për FUP do të jepen në muajt në vijim nga AKEP pas miratimit të aktit përkatës që transponon Rregulloren implementuese të BE 2016/2286 për FUP dhe udhëimeve të BEREC.

Aneks 1: Pyetjet e Keshillimit Publik

Më poshtë është një përmbledhje e pyetjeve për të cilat AKEP është i interesuar të marrë komente nga palët e interesuara. Në përgjigjet e dhëna për pyetjet, palët janë të lutura të përfshijnë edhe argumentim për përgjigjet/komentet. Palët mund të japin komente edhe për pjesë të tjera të dokumentit të nxjerrë në këshillim dhe propozimeve të AKEP, apo dhe sugjerime shtesë për një rregullim sa më të mirë të tarifave me shumicë dhe me apkice te roamingut me Kosovën.

1. Cili është opinionimi juaj për dy alternativat e propozuara për rregullimin e Roamingut Shqipëri-Kosovë sipas modelit RLAH. Cila prej alternativave të propozuar është më duhuara:
  - i. **Alternativa 1:** RLAH+ në periudhën 1.07.2019-30.06.2021 dhe RLAH nga 1.07.2021, apo
  - ii. **Alternativa 2:** RLAH+ në periudhën 1.07.2019-30.06.2020 dhe RLAH nga 1.07.2020?
2. A jeni dakort me propozimin për nivelin tarifave me shumicë të shërbimeve të roamingut? Cfare mendoni për nivelin e propozuar të tarifave me shumicë të roamingut për data në raport me nivelin aktual të tyre dhe ato të aplikuara në BE në modelin RLAH dhe RLAH?
3. Cili është opinionimi juaj për përdorim si tavan të Tarifa Maksimale Wholesale Roving midis RSH dhe RK në vend të Tarifa Maksimale Mesatare Wholesale sipas Rregullores së BE?
4. A jeni dakort me nivelet e propozuar të MTR ndërkombëtare të lidhura me Roamingun Shqipëri-Kosovë?
5. Cfarë mendoni për nivelet maksimale të propozuara të tarifave me pakicë të roamingut me Kosovën?
6. Cili është opinionimi juaj për propozimet e tjera për rregullimin e roamingut me Kosovën si detyrimet për akses në nivel me shumicë për roaming?
7. Cfare mendoni për detyrimet për transparencë të operatorëve për roamingun me Kosovën dhe masat mbrojtëse?
8. A mendoni se limit financiar 5000 Lek/muaj në roaming me Kosovën është i arsyeshëm për të shmangur Bill Shock?